

รายงานวิจัยในชั้นเรียน
(Classroom Action Research)

เรื่อง

การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา
Development of Comprehensive Reading Skills
Through the Panorama Reading Technique

โดย
ภณิดา จิตนุกูล

064201
495.9984
จ 141
2555

นรอำเน.

คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

ภณิดา จิตนุกูล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาที่ใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 014 001) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยแผนการสอนจำนวน 2 แผน

ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองโดยใช้การทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่เรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา มีความเข้าใจในการอ่านจับใจความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ, เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

¹ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

Development of Comprehensive Reading Skills Through the Panorama Reading Technique

Panida Chitnukul²

Abstract

This research was aimed to investigate the reading comprehension achievement of the students learning through the Panorama technique. The subjects were 20 students enrolled in the Thai for Communication Course (01 014 001) in the first semester of the academic year 2011 at Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla. The Panorama reading technique was employed to teach for two-lesson plans.

The reading comprehension test constructed by the researcher was used as the pre-and post-tests. The data obtained from the pre-test and the post test were compared by mean of t-test.

The results revealed that the reading comprehension of the students after the application of the Panorama technique was better than the pre-treatment by the same technique at the significant level of .05.

Keywords: Comprehensive Reading, Panorama Reading Technique

² Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ดำเนินการสำเร็จโดยได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2554 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

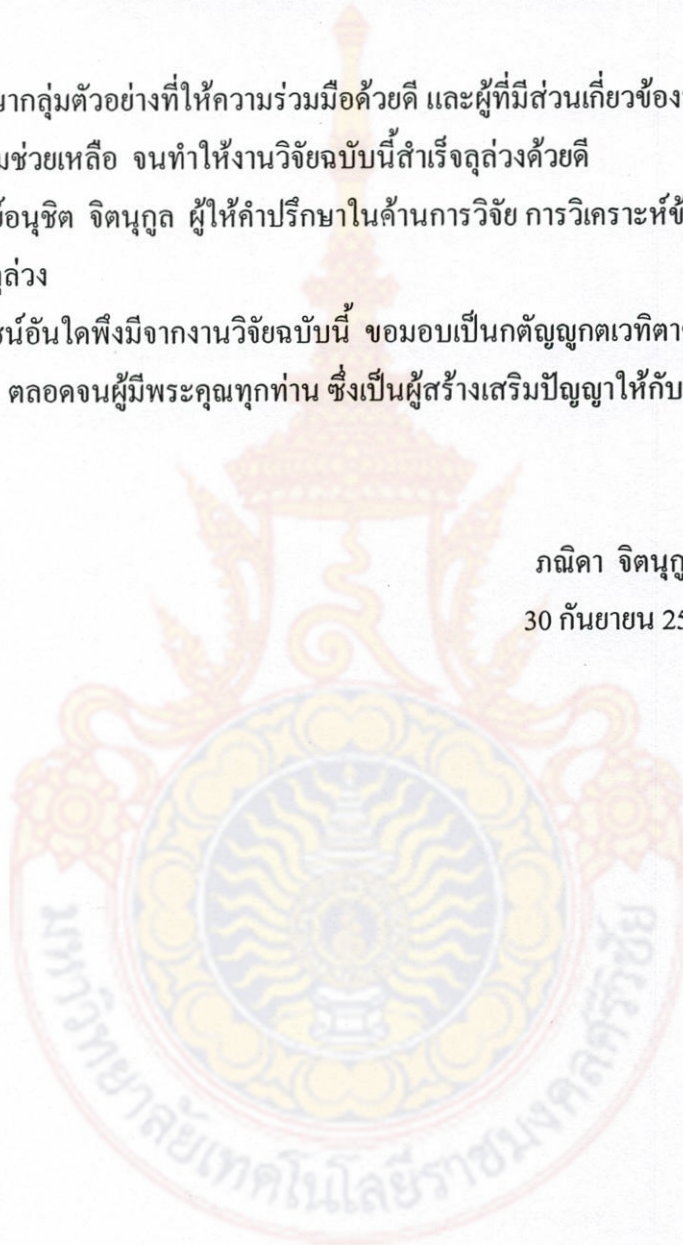
ขอขอบคุณนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือด้วยดี และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้กล่าวชื่อก่อนหน้านี้ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์อนุชิต จิตนุกูล ผู้ให้คำปรึกษาในด้านการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ช่วยให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

คุณค่าและประโยชน์อันใดพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาคุณ แม่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ซึ่งเป็นผู้สร้างเสริมปัญญาให้กับผู้วิจัย

ภณิดา จิตนุกูล

30 กันยายน 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบความคิดของการวิจัย	4
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ	5
กระบวนการอ่าน	8
เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา	9
งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ	11
3 วิธีดำเนินการวิจัย	14
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	14
การสร้างเครื่องมือ	15
วิธีดำเนินการวิจัย	17
การวิเคราะห์ข้อมูล	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	18
การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนและ หลังเรียนของนักศึกษาที่เรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา	18
5 บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	20
บทย่อ	20
สรุปผลการวิจัย	21
อภิปรายผล	21
ข้อเสนอแนะ	22
บรรณานุกรม	23
ภาคผนวก	27
ภาคผนวก ก แผนการสอน แบบฝึกหัด	28
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	49
ประวัติผู้วิจัย	55

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุคสังคมสารสนเทศ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวตลอดเวลา การอ่านจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนในทศวรรษนี้ หากคนอ่านหนังสือไม่ออกก็ยากที่จะพัฒนาสติปัญญาและความรู้ได้ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน ย่อมศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญ และใช้มากในชีวิตประจำวันของนักศึกษา เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่ใช้สำหรับเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ การเรียนรู้ในทุกสาขาวิชาต้องอาศัยทักษะการอ่านทั้งสิ้น หากมีทักษะการอ่านดี การเรียนรู้สาขาวิชาอื่น ๆ ก็จะบังเกิดผลดีตามไปด้วย การอ่านจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ช่วยให้การดำเนินชีวิตเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทางที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549 : 1) การอ่านช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ และเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542 : 3) สอดคล้องกับที่ บันลือ พฤกษ์วัน (2534 : 11) แสดงความคิดเห็นว่า ยิ่งสังคมเจริญขึ้นเพียงใดการอ่านยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเพราะการอ่านช่วยให้เกิดความรอบรู้ ทราบความเปลี่ยนแปลงของสังคม การสื่อสาร การปรับตน การปรับปรุงอาชีพ ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ และใช้มากในชีวิตประจำวัน เป็นทักษะที่ผู้เรียนใช้แสวงหาความรู้ ความบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีทักษะการอ่านย่อมแสวงหาความรู้ และศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูด และเขียนได้ดีด้วย (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรษ์, 2538 : 98) สำหรับมนุษย์ การอ่าน หรือการรู้หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ประกาศเมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2509 ให้ถือว่า วันที่ 8 กันยายนของทุก ๆ ปี เป็นวันที่ระลึกสากลแห่งการเรียนรู้หนังสือ นับว่านานาประเทศได้ให้ความสำคัญแก่การอ่านมานานแล้ว

กมล ธิโสภา (2534 : 1 อ้างใน กัลยา ขวนมาลัย, 2539 : 3) ได้อ้างคำพูดของฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon) ที่กล่าวว่า “การอ่านทำให้คนเป็นคน โดยสมบูรณ์” (Reading makes a full man) ซึ่งเป็นความจริง เพราะ การอ่านมาก ทำให้มีความรู้มาก เกิดการวิเคราะห์เกิดปัญญา การอ่านจึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การอ่านคือเส้นทางสู่ความสำเร็จ ดังนั้น การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมาก เพราะทำให้มีความคิดกว้างขวาง ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข ช่วยให้เข้ากับบุคคลอื่น ได้ดีและสังคมยอมรับ (กัลยา ขวนมาลัย, 2539 : 3, 11) การอ่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ แนวคิดต่าง ๆ ผู้ที่อ่านมากจะทำให้ได้รับประโยชน์

มาก เกิดความรู้มากมีสติปัญญาชุดิมา (สัจจานันท์, 2526 : 28) ด้วยเหตุผลนี้ผู้สอนจึงควรจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน คือสามารถถ่ายทอดความเข้าใจ และจับใจความได้

ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นที่ผู้เรียนจะใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่าง ๆ เพื่อความบันเทิง และการพักผ่อน ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมแสวงหาความรู้และการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมถวิล วิเศษสมบัติ, 2525 : 73-74) ฉะนั้นผู้สอนควรให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน เพื่อพัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิภาพ และนำการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างดี และมีความสุข การอ่านจำแนกออกได้หลายประเภท อาทิ วิธีการอ่าน จุดมุ่งหมายในการอ่าน ระดับความเข้าใจในการอ่าน การใช้พฤติกรรมการคิดหรือความคิดของผู้อ่าน ได้แก่ การอ่านสรุปความ การอ่านวิเคราะห์ การอ่านวิจารณ์ การอ่านตีความ แปลความ การอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการอ่านเพราะเป็นเครื่องมือของผู้เรียนที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การอ่านจับใจความเป็นเสมือนหัวใจของเรื่อง เปรียบเทียบว่าประโยชน์ใจความสำคัญเป็นศีรษะ หรือตัวสมองของเรื่อง เพื่อให้เห็นภาพชัดเจน และเป็นหัวใจของการอ่าน (ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล, 2529 : 55) การอ่านทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะมีความหมายอย่างไร หากจับใจความสำคัญไม่ได้ ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ถ้าสามารถอ่านได้เร็ว เข้าใจทุกเรื่องที่อ่าน ใช้เวลาอ่านน้อย จะได้ประโยชน์จากการอ่านมาก ถ้ามีเวลาอ่านมากพอ ก็จะอ่านได้ตามที่ต้องการ ความสำเร็จในการเรียนอยู่ที่ความสามารถในการอ่านจับใจความ ผู้เรียนที่อ่านไม่เข้าใจ และจับใจความไม่ได้จะเบื่อบ่อยการเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน รวมไปถึงไม่เกิดนิสัยรักการอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะไม่ดีเท่าที่ควร ฉะนั้น การอ่านจับใจความที่ถูกวิธีจะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน และเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ทำให้ได้รับความคิดและความบันเทิง การอ่านเป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเรียน เพราะเป็นปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้อาการต่าง ๆ (สนิท ตั้งทวี, 2529 : 279) การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการอ่านเพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สามารถนำทักษะการอ่านจับใจความไปใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองให้ทันต่อวิทยาการต่าง ๆ ผู้ที่อ่านจับใจความได้ดีจะส่งผลให้เรียนวิชาภาษาไทย และวิชาอื่น ๆ ได้ดีขึ้นด้วย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย กำหนดให้วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเป็นวิชาบังคับในสาขาศึกษาทั่วไป ซึ่งนักศึกษาในคณะต่าง ๆ เช่น คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ ต้องลงทะเบียนเรียน เนื้อหาส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และการที่นักศึกษาจะนำความรู้ไปใช้ได้นั้น ต้องอาศัยประสบการณ์

และความรู้จากการอ่านเป็นสำคัญ จากการสอนนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถอ่านและสรุปความเรื่องที่อ่านได้ หรือแยกความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของผู้เขียนไม่ได้ จึงทำให้ไม่สามารถใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการช่วยให้นักศึกษาคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากวิธีการสอนของอาจารย์ที่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย เน้นที่เนื้อหาสาระมากเกินไปจึงทำให้การสอนไม่ประสบผลสำเร็จ ด้วยเหตุนี้ครูจึงควรสอนและให้ผู้เรียนฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ เพื่อให้สามารถตีความเรื่องที่อ่านได้ และเข้าใจความคิดเห็นที่ผู้เขียนสอดแทรกไว้

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ได้พยายามศึกษาเทคนิคการสอนเพื่อช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนเพราะเห็นถึงความจำเป็นของการอ่าน รูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจคือ วิธีการอ่านจับใจความแบบพาโนรามา (PANORAMA) ของ ปีเตอร์ เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards, (1973 : pp.132-135) ซึ่งได้พัฒนามาจากการอ่านแบบ SQ3R OK4R PQRST และ OARWET มีขั้นตอนคือ (1) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Purpose) (2) การปรับความเร็ว (Adapting rate to material) (3) การตั้งคำถาม (Questions) (4) การสำรวจ (Overview) (5) การคิดตาม (Read and Relate) (6) การจดบันทึก (Annotate) (7) การจำ (Memorize) และ (8) การประเมินผล (Assess) ซึ่งเป็นวิธีสอนที่เริ่มจากง่ายไปยาก และมีขั้นตอนที่ละเอียด หากนักศึกษาได้ฝึกหลาย ๆ ครั้ง จะทำให้เกิดทักษะพื้นฐานในการอ่านและสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำวิธีสอนอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามา มาใช้กับนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถอ่านและจับใจความได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักศึกษา โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านจับใจความของนักศึกษา หลังจากการใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 014 001) กับผู้วิจัย ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 148 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 014 001) กับผู้วิจัย ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และได้คะแนนต่ำ จำนวน 20 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการวิจัย ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554

4. ตัวแปรในการวิจัย ได้แก่

4.1 ตัวแปรอิสระ : การสอนอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

4.2 ตัวแปรตาม : ความเข้าใจในการอ่าน

5. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การอ่านจับใจความ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อจับใจความของนักศึกษา
2. เป็นแนวทางที่ช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากสารประเภทต่าง ๆ

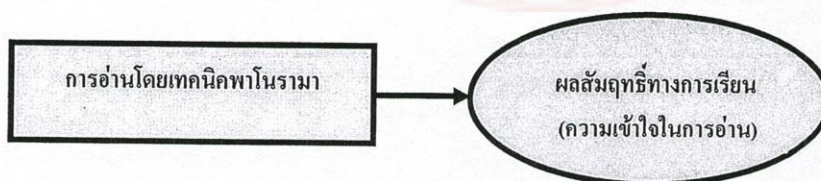
นิยามศัพท์เฉพาะ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจ แปลความ ตีความ จับใจความ และสรุปเรื่องราวจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา (PANORAMA) เป็นเทคนิคสำหรับฝึกทักษะการอ่าน โดยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมกว้าง ๆ ก่อน แล้วจึงแยกแยะไปสู่รายละเอียดตามลำดับ มี 8 ขั้นตอน คือ กำหนดจุดมุ่งหมาย (P) การปรับความเร็ว (A) ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N) การสำรวจ (O) การติดตาม (R) การจดบันทึก (A) การจำ (M) การประเมิน (A)

กรอบความคิดของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการอ่านโดยเทคนิคพาโนรามา เป็นตัวแปรต้นที่เป็นผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นตัวแปรตาม ดังภาพ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
2. กระบวนการอ่าน
3. เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา
4. งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านเพื่อจับใจความ

แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะนักศึกษาการอ่านช่วยให้เกิดการพัฒนาคำคิด สติปัญญาจริยธรรม ศีลธรรม และเชาว์ปัญญาได้เป็นอย่างดี เป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เนื่องจากการอ่านมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการศึกษาหาความรู้ ดังนั้นควรฝึกฝนตนเองให้มีนิสัยรักการอ่าน และเป็นนักอ่านที่มีคุณภาพ ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2524 : 2-3) กล่าวว่า หัวใจของการอ่านอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ในข้อความนั้น ๆ ดังนั้น การอ่านจึงมิใช่การออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธีเท่านั้น แต่ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายหรือเรื่องราวที่อ่าน ซึ่งเรียกว่า “อ่านเป็น” ดังที่ จุฑามาศ สุวรรณโคธ (2519 : 27-28) อธิบายว่า ผู้ที่อ่านเป็นต้องเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน เลือกอ่านได้ตรงตามความต้องการ สามารถจับใจความได้ รู้จักบันทึกการอ่านและอ่านได้รวดเร็ว “การอ่านเป็นกระบวนการตีความหมายหรือสร้างความเข้าใจจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์อื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้ ความคิดและความเพลิดเพลินใจ” (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2553 : 9)

สรุปได้ว่า การอ่านคือ การรับสาร โดยอาศัยกระบวนการค้นหาความหมายจากสื่อที่เป็นลายลักษณ์อักษร ผ่านการคิด ความเข้าใจ โดยผู้อ่านอาศัยประสบการณ์ ความรู้ทางด้านภาษา เนื้อเรื่อง ความคิด และพื้นความรู้เดิมแปลเป็นความหมาย เพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

การอ่านจับใจความเป็นพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถด้านการอ่านที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องจับใจความสำคัญได้ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ บันลือ พลฤกษ์วัน (2532 : 12) อธิบายว่า “การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจในเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหนและหมายความว่าอย่างไร” สอดคล้องกับที่ อรุณี สายเสนา (2536 : 18) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นการ

ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง หรือข้อความที่อ่าน สามารถจับใจความสาระสำคัญ แปลความได้เข้าใจตรงกับที่ผู้เขียนต้องการสื่อกับผู้อ่าน ส่วน สุภาณี ชูเกลี้ยง (2542) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นจุดหมายสำคัญของการอ่าน เพราะการอ่านเป็นการเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น เป็นการแสวงหาความรู้ และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวาง ผู้อ่านต้องเข้าใจความคิด ความหมายที่แฝงอยู่ ต้องจับให้ได้ว่าผู้เขียนเสนอความคิด ข้อเท็จจริงอะไร เพราะเหตุใด การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความพร้อมพัฒนานิสัย รู้เท่าทันความคิดของคนอื่น หากได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความบ่อย ๆ ก็จะทำให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจ แปลความตีความ จับใจความ และสรุปเรื่องราวจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

การเลือกวิธีอ่านจับใจความมีหลักสำคัญ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2534 : 100-101) สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของผู้อ่านจับใจความ
 2. ศึกษาวิธีการอ่านจับใจความประเภทต่าง ๆ
 3. เลือกวิธีอ่านให้เหมาะสมกับประเภทของเรื่องที่อ่านจับใจความ
 4. เลือกวิธีอ่านให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการอ่านจับใจความ
 5. เลือกเรื่องที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้อ่าน
- สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย (2545 : 10) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความมี

พฤติกรรม ดังนี้

1. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ และสามารถถ่ายทอดด้วยภาษาของตนเอง
 2. สามารถเล่าเรื่องที่เฉพาะเจาะจง เช่น ข้อเท็จจริง เหตุการณ์ รายละเอียด
 3. สามารถปฏิบัติตามคำสั่ง ข้อเสนอแนะหลังการอ่าน
 4. สามารถรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้ว
 5. สามารถเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ ยกตัวอย่างประกอบเรื่องได้
 6. สามารถจำแนกใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญ
 7. สามารถจำแนกข้อเท็จจริง ความคิดเห็นหรือจินตนาการที่สำคัญต้องสามารถสรุปความได้
- พันธ์ทิพา หลาบเลิศบุญ (2539 : 24) อธิบายว่า การอ่านเพื่อจับใจความมี 2 วิธี คือ

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม เป็นการอ่านเพื่อรู้และจะได้ตัดสินใจคุณค่าของ

หนังสือหรือเรื่องที่อ่านนั้นๆว่าสมควรจะอ่านอย่างละเอียดหรือไม่ หรือเป็นเครื่องมือที่แนวทางให้ผู้อ่านรู้ว่าจะไปศึกษาค้นคว้าเรื่องใดมาประกอบ เพื่อช่วยเสริมให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องนั้นๆอย่างไร วิธีการ

เก็บใจความส่วนรวม ผู้อ่านอาจตั้งคำถามให้ตอบกว้างๆว่าใครทำอะไรที่ไหน เมื่อใด อย่างไรและพยายามตอบคำถามสั้นๆแต่ให้ได้ใจความชัดเจน

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่ละเอียดมาก เพื่อจะได้สรุปความสำคัญของงานเขียนนั้นได้ ในลักษณะนี้ ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับข้อความทุก ๆ ย่อหน้า วิธีการเก็บใจความสำคัญ ผู้อ่านอาจสังเกตประโยคใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ซึ่งตามหลักการเขียนย่อหน้าจะประกอบด้วยประโยคใจความสำคัญ และประโยคขยาย ประโยคใจความสำคัญอาจจะอยู่บรรทัดแรก ตอนกลาง หรือข้อความตอนท้ายของย่อหน้าก็ได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2534 : 99-100) กล่าวว่า การอ่านจับใจความส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายสรุปได้ ดังนี้

1. การอ่านจับใจความอย่างละเอียด โดยไม่ได้คำนึงถึงอัตราเร็วในการอ่าน เป็นการอ่านเพื่อนำรายละเอียดไปใช้ประโยชน์
2. การอ่านจับใจความเพื่อเสริมความมั่นใจให้ตนเอง ผู้อ่านมีความรู้ในเรื่องนั้นอยู่แล้ว จึงอ่านคร่าวๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจ
3. การอ่านจับใจความเพื่อทำความคุ้นเคยกับศัพท์ใหม่ ๆ มักนำไปใช้ใช้กับเรื่องที่เป็นวิชาการระดับสูง
4. การอ่านจับใจความเพื่อเพื่อพัฒนาความคิด เป็นการอ่านตลอดเรื่องอ่านอย่างละเอียดเพื่อพิจารณาและรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ความคิดระดับสูง
5. การอ่านจับใจความเพื่อเน้นอัตราเร็วในการอ่าน
6. การอ่านจับใจความเพื่อศึกษาเนื้อหาของเรื่องที่ผู้อ่านไม่มีพื้นความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อน ต้องอ่านแบบสำรวจ และตรวจสอบ

การอ่านจับใจความ ผู้อ่านจะต้องจับใจความสำคัญและสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ โดยต้องเลือกเรื่อง วิธีการอ่าน และเวลาที่ใช้ในการให้เหมาะสม การสอนอ่านจับใจความมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนอ่านและจับใจความสำคัญได้ โดยสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านว่ามีสาระอะไรบ้าง
2. เพื่อฝึกการใช้สายตา การอ่านเพื่อความเข้าใจ ฝึกทักษะในการอ่านเร็วและตอบคำถามได้ถูกต้อง แม่นยำ
3. อ่านเพื่อสรุปความหรือย่อความว่าเรื่องที่อ่านนั้น เกี่ยวกับอะไร
4. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ ทำนายว่าเรื่องที่อ่านนั้นจะลงเอยในรูปใด
5. อ่านและทำรายงานย่อได้

6. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่ง

7. อ่านเพื่อหาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นประกอบได้

การอ่านเพื่อจับใจความมีหลักในการอ่าน สรุปได้ ดังนี้ (ผะอบ โปษะกฤษณะ, 2538 :

105 ; แวมยุราเหมือนนิล, 2541 : 17 ; สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2542 : 17)

1. ผู้อ่านต้องทราบว่าจะอ่านอะไร และต้องการเรื่องแบบไหน

2. ควรอ่านเนื้อหาและเก็บใจความเพาะตอนที่ต้องการ โดยจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้ได้ และเขียนไว้เป็นประโยค ๆ ก่อนจึงแยกใจความสำคัญออกมาจากพลความโดยนำมาเขียนหรือเล่าเป็นสำนวนของตนเอง

3. เปรียบเทียบความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการอ่าน ยกตัวอย่าง แยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็นได้ เลือกและนำไปใช้ได้

ในการสอนทักษะการอ่านจับใจความนั้น ครูควรพยายามให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการอ่าน ควรให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านจับใจความบ่อย ๆ เพราะจดจำและอ่านได้คล่องขึ้น ครูควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เช่น สุขภาพ การเสริมกำลังใจ และควรให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ด้านต่าง ๆ พอสมควร เช่น การทัศนศึกษา ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ และประการสำคัญต้องมีการประเมินผล โดยเฉพาะสมรรถภาพและประสิทธิภาพในการอ่านจับใจความ

กระบวนการอ่าน

สังคมปัจจุบันวิทยาการต่าง ๆ ได้เจริญก้าวหน้า และทวีความสลับซับซ้อนมากขึ้น จึงเป็นการยากที่นักศึกษาจะอ่าน หรือศึกษาหนังสือ ตำรา บทความ รายงานการวิจัย และเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ซึ่งเผยแพร่อยู่ได้ทันและครบถ้วน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องสร้างพฤติกรรมการอ่านที่ดีให้เกิดเป็นนิสัย และให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการปลูกฝังผู้เรียนให้มีความรักการอ่าน และรู้วิธีการอ่านหนังสือ หรือผลงานทางวิชาการให้ได้ผล ซึ่งในการอ่านนั้นผู้อ่านจะต้องมีระบบความคิดในสมอง หรือ “โครงสร้างความรู้” (Schema) ซึ่งประกอบด้วยความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านทั้งทางตรง และทางอ้อมสะสมอยู่ หรือเรียกว่า ความรู้ และประสบการณ์เดิม และเมื่อได้อ่านบทอ่านที่เป็นความรู้ (ประสบการณ์ใหม่) แล้วสามารถนำความรู้ ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาเปรียบเทียบ ตีความ และบูรณาการกันทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น กระบวนการในการอ่านจับใจความ แบ่งได้ 3 แบบ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2534 : 112-113) สรุปได้ดังนี้

1. การอ่านจากล่างไปสู่นบน (Bottom-up Process) เป็นกระบวนการผู้อ่านต้องรู้จักและเข้าใจความหมายของคำใหม่ที่ยังไม่เคยคุ้น เป็นการแนะนำให้ผู้อ่านคำนึงถึงลักษณะที่เป็นหน่วยเล็ก (small units features) ของคำ ตั้งแต่ตัวอักษร วลี และประโยค เมื่อเข้าใจแล้วจึงเริ่มต้นอ่านทั้งเรื่อง คำว่า “ล่าง”

หมายถึง “เรื่องหรือสารที่ใช้อ่าน กระบวนการนี้เน้นที่ความสำคัญของตัวเรื่อง” ส่วนคำว่า “บน” หมายถึง “สมองที่จะทำหน้าที่รับรู้และเก็บใจความ หรือเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่าน”

กระบวนการเข้าใจความดังกล่าว เชื่อว่าการอ่าน คือ การจำคำ เพื่อให้เข้าใจบทอ่าน ลำดับขั้นของการอ่าน คือ การกวาดสายตาไปตามตัวอักษรตั้งแต่บรรทัดแรกถึงบรรทัดสุดท้าย เพื่อรับรู้คำใหม่ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำใหม่โดยศึกษาความหมาย วิธีใช้คำ แล้วอ่านเรื่องอย่างละเอียดโดยใช้เทคนิคการเคลื่อนสายตา การกวาดสายตา และประสบการณ์ตัดสินข้อมูล สรุปเรื่องให้มีแต่ใจความสำคัญ และหาแนวคิดของเรื่องที่ได้จากการอ่าน

2. กระบวนการอ่านจากบนไปสู่ล่าง (Top-down Process) เป็นกระบวนการอ่านที่เน้นไปที่การใช้สมองเก็บใจความสำคัญของเรื่อง คือ ต้องอ่านจับใจความทั้งเรื่องก่อนแล้วจึงย้อนกลับมาศึกษาความหมายของคำยาก โดยเริ่มจากการอ่านจับใจความเนื้อเรื่องโดยกวาดสายตาอย่างรวดเร็ว สมองจะทำหน้าที่รับรู้และจับใจความสำคัญ ตีความ ประเมินค่า โดยใช้ประสบการณ์ และเดาคำยากที่ผู้อ่านไม่เคยพบมาก่อน เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องเพื่อนำไปสู่การสรุปเรื่อง แนวคิด บันทึกคำใหม่แล้วศึกษาความหมาย หน้าที่ ชนิด ที่มาอย่างละเอียด และอ่านทบทวนอีกครั้ง เพื่อให้ได้ใจความที่ถูกต้อง และพิจารณา หาแนวคิดว่าถูกต้องหรือไม่

3. การอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Process) เป็นการผสมผสานกระบวนการอ่านแบบล่างไปบน และบนไปล่างเข้าด้วยกันเป็นรูปแบบการอ่านอีกประการหนึ่ง มีลำดับขั้น คือ แบ่งเนื้อเรื่องออกเป็นตอนตามความเหมาะสม (ย่อหน้า) แล้วอ่านจับใจความอย่างละเอียดทีละย่อหน้า บันทึกคำที่ไม่เข้าใจความหมายไว้และศึกษาความหมาย หน้าที่ของคำทันที แล้วอ่านเนื้อเรื่องตอนต่อไป และปฏิบัติเช่นเดียวกันจนจบ ทบทวนความหมาย หน้าที่ของคำ อ่านซ้ำอีกครั้งเพื่อไม่ให้พลาดรายละเอียดที่สำคัญของเนื้อเรื่อง

การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่มีความซับซ้อน เนื่องจากความเข้าใจในการอ่าน เป็นสิ่งที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดโต้ตอบกับบทอ่าน เพื่อให้ได้มาซึ่งความหมาย ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมผสมผสานกับเนื้อหาสาระที่ได้รับจากการอ่าน

เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศได้พยายามคิดค้นวิธีการสอนอ่านด้วยเทคนิคต่าง ๆ กันเพื่อช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง การสอนอ่านโดยเทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา (PANORAMA) นี้ ปีเตอร์ เอคเวิร์ดส์ (Edwards, 1973 : pp.132-135) ได้พัฒนาแนวคิดมาจากการสอนหลายแบบ โดยเริ่มจากเทคนิค SQ3R ของ โรบินสัน (Robinson, 1961) ซึ่งเทคนิค SQ3R มีกระบวนการคิดเป็นลำดับขั้น ดังนี้

Survey (S)	คือ การสำรวจจุดมุ่งหมายของการเขียน
Question (Q)	คือ การตั้งคำถามตนเองว่าสิ่งที่ต้องการรู้คืออะไร
Read (R)	คือ การอ่านข้อความ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้
Recite (R)	คือ การจดบันทึกไว้เพื่อเตรียมความจำ (การตอบคำถาม/การเขียนสรุปใจความสำคัญ)
Review (R)	คือ การทบทวนเรื่องที่อ่านใหม่

ต่อมา พอก (Pauk, 1962) ได้คิดเทคนิค OK4R ขึ้นซึ่งคล้ายกับ SQ3R โดยมีขั้นตอน ดังนี้

Overview (O)	คือ การอ่านคร่าว ๆ คล้ายขั้นสำรวจของ SQ3R
Key idea (K)	คือ การหาใจความสำคัญแล้วตั้งคำถาม คล้ายขั้นคำถามของ SQ3R
Read (R)	คือ การอ่านเพื่อตอบคำถาม
Recall (R)	คือ การระลึกว่าจำสิ่งที่อ่านไปแล้วมากน้อยเพียงไร
Reflect (R)	คือ การสะท้อนความคิด หรือขยายความคิดเดิม
Review (R)	คือ การทบทวนเรื่องอ่านใหม่

ต่อมาในปี 1966 สปาเช่ และเบิร์ก (Spache and Berg, 1996) ได้คิดเทคนิคการสอน 5 ขั้น เรียกว่า PQRSST โดยพัฒนามาจากเทคนิค SQ3R และ OK4R มีขั้นตอนดังนี้

Preview (P)	คือ การฝึกให้ผู้อ่านอ่านชื่อเรื่อง หัวเรื่อง และหัวข้อย่อย แล้วอ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของเรื่อง
Question (Q)	คือ การตั้งคำถามถามตนเอง
Read (R)	คือ การลงมืออ่าน
Summarize (S)	คือ การสรุปเรื่องที่อ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ
Test (T)	คือ การทดสอบหลังการอ่าน

นอร์แมน (Norman, 1968) ได้พัฒนาเทคนิคการอ่านจาก SQ3R และ OK4R เป็นเทคนิคการอ่านแบบ OARWET มีขั้นตอน ดังนี้

Overview (O)	คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจ
Ask (A)	คือ การตั้งคำถามถามตนเองก่อนอ่าน
Read (R)	คือ การลงมืออ่าน
Write (W)	คือ การเขียนคำตอบหลังการอ่าน
Evaluation (E)	คือ การประเมินผลด้วยตนเอง โดยการทำแบบฝึกหัด
Test (T)	คือ การทดสอบหลังการอ่าน

จากเทคนิคการอ่านดังกล่าว เอคเวิร์ดส ได้พัฒนาเป็นเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา (PANORAMA) เพื่อนำมาใช้สอนในมหาวิทยาลัยบริติช โคลัมเบีย (British Columbia) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านข้อความจำนวนมาก ๆ และสามารถเก็บข้อความต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม (Preparation Stage)

1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P=Purpose) ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยตอบคำถามที่ว่า “ฉันกำลังอ่านเรื่องนี้เพื่ออะไร”

1.2 การปรับความเร็ว (A=Adapting rate to material) ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนปรับระดับความเร็วในการอ่าน ซึ่งยึดหยุ่นตามเรื่องที่อ่าน

1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N=Need to pose questions) ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันตั้งคำถาม

2. ขั้นอ่าน (Intermediate stage)

2.1 การสำรวจ (O=Overview) ผู้สอนให้ผู้เรียนเริ่มการอ่าน โดยสังเกตลักษณะข้อความที่อ่าน ผู้แต่งปีที่พิมพ์ หัวข้อต่าง ๆ ฯลฯ เพื่อทราบแนวคิด

2.2 การติดตาม (R=Read and Relate) ผู้เรียนอ่าน และพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ หากความคิดหลักและเรื่องราวต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเพื่อให้เข้าใจมากขึ้น

2.3 การจดบันทึก (A=Annotate) ผู้เรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในหนังสือ หรือสมุดบันทึก หรือใช้เครื่องหมายหรือข้อความก็ได้เพื่อช่วยความจำ

3. ขั้นสรุป (Concluding Stage) ขั้นสรุปนี้อาจไม่จำเป็นต้องใช้กับบทเรียนบางบทก็ได้

3.1 การจำ (M=Memorize) ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนทบทวนความจำจากการบันทึกโดยแยกแยะจุดสำคัญของเรื่องให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ใหม่เมื่อต้องการ

3.2 การประเมินผล (A=Assess) ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันพิจารณาเรื่องที่อ่านเพื่อประเมินว่าผู้เรียนอ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และเก็บข้อมูลที่สำคัญเพื่อแปลความตีความ ขยายความ และสรุปความได้หรือไม่

เมื่อวิเคราะห์เทคนิคการสอนแบบพาโนรามาแล้วพบว่าเทคนิคพาโนรามาเป็นการนำจุดเด่นของเทคนิคต่าง ๆ มาผสมผสานกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่าน ได้ดีมาก

งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

กัญญา มั่งคั่ง (2530) นำเทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา (PANORAMA) โดยนำมาทดลองเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความเข้าใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 4 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมพาโนรามากับกิจกรรมตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านและพัฒนาการความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จตุกัญจน์ สุวรรณธาดา (2537 : 103) ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านที่มีต่อการพัฒนาความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า หลังจากเข้าฝึกใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านแล้ว คะแนนความสนใจ และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภาณี ชูเกลี้ยง (2542 : 40) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามา เพื่อใช้สอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามา มีประสิทธิภาพ 82.47/83.33 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความก่อนใช้และหลังใช้แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนภายในกลุ่มทั้งกลุ่มเรียนเก่ง กลุ่มเรียนปานกลาง และกลุ่มเรียนอ่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และพัฒนาการทางการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ทั้งกลุ่มเรียนเก่ง กลุ่มเรียนปานกลาง และกลุ่มเรียนอ่อน มีคะแนนเฉลี่ย และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นทุกกลุ่ม

ศรีเรือน จิตอารีย์ (2551) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ที่เน้นการคิดวิจารณ์ญาณ โดยใช้ เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา (PANORAMA) ผลการศึกษาพบว่า การใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความ ที่เน้นการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนได้ดีขึ้น ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา มีประสิทธิภาพ 86.19/84.47 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนทุกคนมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความ

พนอ ทองศรีพงษ์ (2550) ศึกษาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ได้รับความรู้ และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้ดีขึ้น นักเรียนต้องการให้มีการพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟัง และทักษะการพูด รวมถึงพัฒนาแบบฝึกในรายวิชาอื่นๆ ด้วย

อินทรีรา ฮวดเจริญ (2550) ศึกษาผลการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย รายวิชาเพิ่มเติม ท31202 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปราจีนกัลยาณี ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.81/83.85 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย

แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสอนอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาราโนมา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อจับใจความของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา มีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 014 001) กับผู้วิจัย จำนวน 3 สาขา คือ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สาขาออกแบบแฟชั่น และสาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 148 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2554)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 014 001) ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ที่มีผลการสอบกลางภาคต่ำ จำนวน 20 คน ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แผนการสอนอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ และหลักการอ่านเร็ว เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา จำนวน 2 แผนการสอน เวลา 8 ชั่วโมง
2. แบบฝึกหัด การอ่านเพื่อจับใจความ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. การสร้างแผนการสอน สร้างแผนการสอนที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 014 001) เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการสอน

1.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

1.3 เขียนแผนการสอนเรื่อง การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา จำนวน 2 แผนการสอน 8 ชั่วโมง มีองค์ประกอบ ดังนี้

1.3.1 สาระสำคัญ

1.3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1) จุดประสงค์ปลายทาง

2) จุดประสงค์นำทาง

1.3.3 เนื้อหาสาระ

1.3.4 กิจกรรมการเรียนการสอนอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคพาโนรามา และใช้กระบวนการ ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมาย (P)

ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงความสำคัญของการอ่าน ฯลฯ

2) การปรับความเร็ว (A)

ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกจับใจความชุดที่ 1 กำหนดเวลา 3 นาที

3) ตั้งคำถาม (N)

ให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาตั้งเป็นคำถาม เช่น
ใจความของเรื่อง คืออะไร เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ใด

4) การสำรวจ (O)

ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน และให้อภิปรายถึงจุดมุ่งหมาย แนวคิดของผู้เขียน กำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน ประโยชน์ที่ได้รับให้แก่กลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้น ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุป

5) การติดตาม (R)

ให้นักศึกษาอ่านเนื้อเรื่องในแบบฝึกการอ่านจับใจความอย่างละเอียด โดยพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

ผู้มตัวอย่างนักศึกษาให้นำเสนอผลงาน

ครูเฉลยแบบฝึกการอ่านเพื่อจับใจความ

6) การจดบันทึก (A)

ให้นักศึกษาทุกคนเขียนย่อความสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

7) การใช้ความจำ (M)

ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยให้นำความรู้ที่ได้

จากการอ่านมาเขียน

8) ประเมินผล (A)

ครูคัดเลือกผลงานที่ดีในกิจกรรมข้อ 7) จัดป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

1.3.5 สื่อการเรียนการสอน

1) ใบความรู้เรื่อง เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

2) ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ

3) แบบฝึกหัดการอ่านเพื่อจับใจความ

4) แบบทดสอบ

1.3.6 การวัดประเมินผล

1) วิธีวัดประเมินผล

(1) สังเกตการทำกิจกรรม

(2) ตรวจผลงาน

2) เกณฑ์การวัดประเมินผล นักศึกษาทำแบบฝึกหัด ได้ร้อยละ 60

3) เครื่องมือที่ใช้วัด แบบฝึกหัด แบบทดสอบ

1.3.7 กิจกรรมเสนอแนะ

1.4 นำแผนไปทดลองใช้กับนักศึกษาจำนวน 1 ห้องเรียน ที่ยังไม่เคยเรียนเนื้อหามาก่อนเพื่อหาข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน ดูความเหมาะสมระหว่างเนื้อหา กับเวลา แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้สอนกับกลุ่มทดลองจริง

2. การสร้างแบบทดสอบการอ่านจับใจความ เพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการสอน โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01-014-001) โดยศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการอ่านจับใจความ ศึกษาการวัดผลประเมินผล เทคนิค การเขียนข้อสอบของ ชวาล แพร์ตกุล (2520)

2.2 ศึกษา และคัดเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-2 โดยเลือกเรื่อง และแบบฝึกจากเอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย หน่วยที่ 9-15 ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มาปรับปรุง และสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ได้แบบทดสอบ แบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ และนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.3 นำแบบทดสอบในข้อ 2.2 มาคัดเลือกเหลือ 20 ข้อ จัดพิมพ์เพื่อเตรียมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. สอนและทดสอบนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
2. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีผลการเรียนในรายวิชาดังกล่าวต่ำ จำนวน 20 คน มาทดลองโดยให้ทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้นเพื่อเป็นการทดสอบก่อนการเรียน และเก็บผลการทดสอบไว้เปรียบเทียบกับผลการทดสอบหลังการเรียน
3. หลังจากนั้นดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่าง ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ระหว่างวันที่ 5-30 กันยายน 2554 โดยใช้แผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. หลังการเรียนครบแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทดสอบหลังการเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
5. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนของกลุ่มตัวอย่างมาเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักศึกษาโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา ก่อนและหลังการเรียน โดยใช้การทดสอบที่แบบกลุ่มสัมพันธ์ (Paired t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการรวบรวมข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการเรียนของนักศึกษาที่เรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา โดยผลการทดสอบที่ (t-test) แบบกลุ่มไม่อิสระ (Dependent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จำนวน 20 คน วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาและฝึกทักษะการอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามาและเพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำทฤษฎีการอ่านมาใช้ ผลการวิจัยจะนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

ตารางที่ 1 คะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

ลำดับที่	ก่อนเรียน 20 คะแนน (Pretest)	หลังเรียน 20 คะแนน (Posttest)	ลำดับที่	ก่อนเรียน 20 คะแนน (Pretest)	หลังเรียน 20 คะแนน (Posttest)
1	12.00	17.00	11	11.00	14.00
2	8.00	13.00	12	13.00	18.00
3	10.00	15.00	13	11.00	15.00
4	12.00	16.00	14	10.00	15.00
5	7.00	14.00	15	12.00	16.00
6	10.00	16.00	16	7.00	13.00
7	6.00	13.00	17	10.00	15.00
8	6.00	14.00	18	8.00	14.00
9	12.00	17.00	19	8.00	13.00
10	13.00	19.00	20	14.00	16.00

จากตารางที่ 1 นักศึกษาที่เรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามาส່วนใหญ่มีคะแนนเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบทีของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

คะแนน (20 คะแนน)	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	p-value (2-tailed Prob)
ก่อนเรียน	20	10.00	2.45	-16.606	.000
หลังเรียน	20	15.15	1.73		

* P < .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่าหลังการเรียนโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามาแล้ว ความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการเรียนของนักศึกษาที่โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญของ
นักศึกษาที่เรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา ผู้วิจัยสรุปผล ดังนี้ **064201**

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01014 001) ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554 และเรียนกับผู้วิจัย โดยได้คะแนนต่ำ จำนวน 20 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 แผนการสอน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญและหลักการอ่านเร็ว การอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา จำนวน 2 แผนการสอน
 - 2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 20 ข้อ
3. ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้
 - 3.1 ทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความสามารถพื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ
 - 3.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 แผนการสอน โดยใช้เวลา 8 ชั่วโมง
 - 3.3 ทดสอบหลังเรียน หลังจากทดลองสอนอ่านด้วยเทคนิคการอ่านแบบพาโนรามาครบทุกแผนแล้ว ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ฉบับเดียวกับการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน

สรุปผลการวิจัย

นักศึกษาที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

หลังจากการสอนแล้วพบว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านหลังการสอนอ่านสูงขึ้น และแตกต่างกับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้รับการฝึกอ่าน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา โดยฝึกตามขั้นตอนต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ ครูและนักเรียนช่วยกัน กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยตอบคำถามว่า “ฉันกำลังอ่านเรื่องนี้เพื่ออะไร” เพื่อหารายละเอียด หรือเพื่อหาข้อมูลบางจุด **ขั้นปรับความเร็ว** ครูแนะนำให้ศึกษาปรับความเร็วในการอ่าน ซึ่งยืดหยุ่นตามความยากง่ายของเรื่องที่อ่าน ส่วนความจำเป็นใน **การตั้งคำถาม** นั้น ครูและนักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม และพยายามตอบคำถามเหล่านั้น **ขั้นสำรวจ** ครูให้นักเรียนอ่าน โดยการสังเกตลักษณะข้อความที่อ่าน ผู้แต่ง ปิพิมพ์ หัวข้อ บทสรุป เป็นต้น เพื่อหาแนวคิดของผู้แต่ง **ขั้นการคิดตาม** ให้นักศึกษาอ่านและพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ หากความคิดหลักและเรื่องราวต่าง ๆ โดยเชื่อมกับประสบการณ์เดิมของตนเอง เพื่อให้เข้าใจมากขึ้น **ขั้นการจดบันทึก** ให้นักศึกษานำสิ่งที่น่าสนใจลงสมุด โดยแยกแยะที่สำคัญ ๆ อย่างเป็นระบบ (อาจใช้เครื่องหมายเพื่อช่วยความจำก็ได้) **ขั้นการจำ** ครูเน้นให้นักศึกษาทบทวนความจำจากบันทึก **ขั้นการประเมินผล** ครูและนักศึกษาช่วยกันอภิปรายเรื่องที่อ่าน เพื่อประเมินว่านักศึกษาอ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

จากขั้นตอนการอ่านโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา ทำให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ และได้นำไปปรับปรุงทักษะการอ่านในรายวิชาอื่น ๆ จึงส่งผลให้นักศึกษามีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น ดังผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลองสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กัญญา มั่งคั่ง (2520) และศรีเรือน จิตอารีย์ (2551) ที่นำเทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา มาเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่าน และความเข้าใจในการเรียนของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมพาโนรามา ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านและพัฒนาการความสนใจในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ สุภาณี ชูเกลี้ยง (2542) ที่พบว่า พัฒนาการทางการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ทั้งกลุ่มเรียนเก่ง กลุ่มเรียนปานกลาง และกลุ่มเรียนอ่อน มี

คะแนนเฉลี่ย และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นทุกกลุ่ม ซึ่งชี้ให้เห็นว่าทักษะด้านการอ่านนั้นสามารถสอนและฝึกฝนได้ สอดคล้องกับที่ประทีน มหาจันทร์ (2523 : 30) แสดงความเห็นว่าการอ่านเป็นทักษะที่สามารถปรับปรุงและฝึกฝนได้ ถ้ามีการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยผู้ที่ได้รับการฝึกจะเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ภายใน 4-7 สัปดาห์

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาพบว่าระยะแรก นักศึกษายังไม่คุ้นเคยกับการอ่านโดยใช้เทคนิคพาโนรามา โดยจะปฏิบัติกิจกรรมขั้นกำหนดจุดมุ่งหมาย ตั้งคำถาม ตำรวจ อ่านและติดตาม รวมทั้งประเมินผล ไม่ค่อยได้ แต่หลังจากคาบที่ 3 พฤติกรรมของนักศึกษาจะดีขึ้น คือ สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ มีความกระตือรือร้นมากขึ้น และยังช่วยให้อ่านหนังสือได้เร็วขึ้น จึงสรุปได้ว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามาหลังการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่าก่อนการเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการทดลองสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1. ควรใช้เวลาในการสอนครั้งละ 2 คาบ ติดต่อกัน เพื่อให้สอนได้ครบตามลำดับขั้นทุกขั้นตอน

1.2. ควรให้นักศึกษาฝึกบ่อย ๆ หรือฝึกทุกวันอย่างต่อเนื่อง

1.3. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม และครูดูแลอย่างใกล้ชิด

1.4. เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามาเหมาะสมกับเนื้อหาที่เป็นร้อยแก้วมากกว่า

ร้อยกรอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

2.1. ควรนำเทคนิคการอ่านแบบพาโนรามาไปใช้เปรียบเทียบกับการสอนอ่านเทคนิคอื่น ๆ

2.2. ควรนำเทคนิคการสอนอ่านแบบพาโนรามาไปทดลองใช้ในระดับอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัญญา มั่งคั่ง. (2530). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความเข้าใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรม PANORAMA กับกิจกรรมตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยาขวนมาลัย. (2539). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จุฑามาศ สุวรรณโครธ. (2519). การอ่านเป็น. สามัญศึกษา. 13(12) : 27-30.
- จตุติกาญจน์ สุวรรณชาติ. (2537). ผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านที่มีต่อการพัฒนาความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2524). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (*Reading and Reading Promotion*). กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ชวาล แพร์ตกุล. (2520). เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล. (2525, ตุลาคม-ธันวาคม). “เด็กบ้านนอกกับศิลปะ” ใน *โลกศิลปะ*. (2) : 30-31.
- ชุติมา สัจจามันท์. (2526, 8-15 พฤศจิกายน). “การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก” *ประชาศึกษา*. 34 (2) ; 8.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอมรรคผล. (2529). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2535). “การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย (Effective Communication in Thai) หน่วยที่ 9-15*. (พิมพ์ครั้งที่ 13. หน้า 525-619). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2553, กรกฎาคม-ธันวาคม). “การสร้างวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมความรู้ : ความจำเป็นของสังคมไทย” *วารสารห้องสมุด*. 53(2) : 9-13.
- บันลือ พุกกะวัน. (2532). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2534). *ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2523). *การสอนอ่านเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.

- ผะอบ โปษะกฤษณะ, คุณหญิง. (2532). *ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และราชาศัพท์*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น .
- _____. (2538). *ลักษณะสำคัญของภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3.) กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- พนอ ทองศรีพงษ์. (2550). *แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สารการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. ลำปาง : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2553, จาก <http://www.kkw.ac.th/kkwweb/newjob/>
- พันธ์ทิพา หลาบเลิศบุญ. (2539). *ภาษาไทย 3*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2.) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- ศักดิ์สิริ มีสมสืบ. (2542). “นางไม้” ใน *มือนั้นสีขาว*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : กะทิทะเล.
- ศรีเรือน จิตอารีย์. (2551). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ที่เน้นการคิดวิจารณ์ญาณ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา (PANORAMA)*. น่าน : โรงเรียนป่ากลางมิตรภาพที่ ๑๖๖. สืบค้นเมื่อ 16 กรกฎาคม 2554, จาก <http://school.obec.go.th/banpaklang/research2.htm>
- สนิท ตั้งทวี. (2529). *การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2525). *วิธีสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2545). *การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *การส่งเสริมการอ่าน : นโยบาย มาตรการ แนวทางการดำเนินงาน สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ลาดพร้าว.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2554). *ข้อมูลนักศึกษา*. สงขลา : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา. สืบค้นเมื่อ 6 มิถุนายน 2554, จาก <http://regis.rmutsv.ac.th/regis2/>
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรษ์. (2538). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทามัน เศรษฐวิทย์. (2534). “การอ่านจับใจความ” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย (Thai Reading) หน่วยที่ 1-7*. (หน้า 93-152). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2542). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4.) กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- สุภาณี ชูเกลี้ยง. (2542). การสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามา เพื่อใช้สอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรุณี สายเสนา. (2536). สัมฤทธิ์ผลของการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยวิธีทำนาย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- อินทิรา ฮวดเจริญ. (2550). ผลการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ วิชาภาษาไทยรายวิชาเพิ่มเติม ท31202 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปราจีนกัลยาณี. ปาจีนบุรี : โรงเรียนปราจีนกัลยาณี. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2554, จาก <http://www.pkn.ac.th/intira.doc>
- Edwards, Peter. (1973, November). "PANORAMA : A Study Technique" *Journal of Reading*. (17). pp.132-135.
- Norman, Maxwell H. (1968). *Successful Reading Key to our Dynamic Society*. New York : Holt Rinchart and Winston.
- Pauk, Walter. (1962). *How to study in college Boston*. Houghton : Mifflin Company.
- Robinson, Francis P. (1961). *Effective Study*. New York : Happier and Row.
- Spache, George D. and Paul. Berg. (1996). *The Art of Efficient Reading*. New York : The Macmillan Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แผนการสอน แบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 1

รหัสวิชา 01-014-001 วิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
เรื่อง การอ่านจับใจความ

ระดับปริญญาตรี
เวลา 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความแบบพาโนรามา (PANORAMA) เป็นเทคนิคสำหรับฝึกทักษะการอ่านโดยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมกว้าง ๆ ก่อน แล้วจึงแยกแยะไปสู่รายละเอียดตามลำดับ มี 8 ขั้นตอน คือ กำหนดจุดมุ่งหมาย (P) การปรับความเร็ว (A) ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N) การสำรวจ (O) การติดตาม (R) การจดบันทึก (A) การจำ (M) การประเมิน (A)

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นประโยชน์สำหรับการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่องที้อ่านจึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญเรื่องที้อ่านได้ทุกประเภท ทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง สารคดี และบันเทิงคดี

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักศึกษาสามารถจับใจความจากเรื่องที้อ่านด้วยเทคนิคพาโนรามาได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ตอบคำถามจากเรื่องที้อ่านได้

2.2.2 จับใจความจากเรื่องที้อ่านได้

2.2.3 สรุปสาระสำคัญจากเรื่องที้อ่านได้

3. เนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจความ (ใบความรู้ที่ 1 และ 2)

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูนำบทความมาให้ตัวแทนนักศึกษาอ่านให้เพื่อฟังแล้วร่วมกันสนทนาถามนักศึกษาว่าเรื่องที้อ่านนั้นกล่าวถึงอะไร อยู่ที่ไหน เมื่อไร เพราะอะไร

4.1.2 ให้นักศึกษาช่วยกันตอบคำถามว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร อยู่ที่ไหน เมื่อไร เพราะอะไร

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ครูแจกใบความรู้ที่ 1 “เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา” (PANORAMA) ให้นักศึกษาอ่านและอธิบายเพิ่มเติมจนนักศึกษาเข้าใจทุกขั้นตอน

4.2.2 ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 2 “การอ่านจับใจความ”

4.2.3 ครูแจกเรื่อง “เด็กบ้านนอกกับศิลปะ” ให้นักศึกษาร่วมกันทดลองทำกิจกรรมการอ่านด้วยเทคนิคแบบพาโนรามา ตามขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมาย (P)

ครูและนักศึกษาร่วมกันสนทนาถึง ความสำคัญในการอ่านในชีวิตประจำวัน
หลักการอ่านจับใจความสำคัญ จุดมุ่งหมายในการอ่าน ฯลฯ

2) การปรับความเร็ว (A)

ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกจับใจความสำคัญชุดที่ 1 โดยกำหนดเวลาให้ 3 นาที

3) ตั้งคำถาม (N)

ให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาตั้งเป็นคำถาม

ตัวอย่างคำถาม (1) ใจความสำคัญของเรื่อง คือ อะไร

(2) เรื่องราว เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ใด

4) การสำรวจ (O)

ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มอภิปรายถึง แนวคิดของผู้เขียน จุดมุ่งหมาย กำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน ประโยชน์ที่ได้รับ

ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุป

5) การติดตาม (R)

ให้นักศึกษาอ่านเนื้อเรื่องในแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญอย่างละเอียด โดยพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

สุ่มตัวอย่างนักศึกษาให้นำเสนอผลงาน

ครูเฉลยแบบฝึกการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ชุดที่ 1

6) การจดบันทึก (A)

ให้นักศึกษาทุกคนเขียนย่อความสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

7) การใช้ความจำ (M)

ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาเขียนเป็นบทละคร หรือบทสนทนา

8) ประเมินผล (A)

ครูคัดเลือกผลงานที่ดีในกิจกรรมข้อ 7) มาและให้นักศึกษากลุ่มอื่นมาอ่านให้เพื่อน ฟัง หรือจัดป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 ใบความรู้เรื่อง เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา
- 5.2 ใบความรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ
- 5.3 ตัวอย่างเรื่องฝึกอ่าน “เด็กบ้านนอกกับศิลปะ”
- 5.3 แบบฝึกหัดการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
- 5.4 แบบฝึกหัดแบบฝึกหัด “เด็กบ้านนอกกับศิลปะ”

6. การวัดประเมินผล

6.1 วิธีวัดประเมินผล

- 6.1.1 สังเกตการทำกิจกรรม
- 6.1.2 ตรวจสอบผลงานและแบบฝึกหัด

6.2 เกณฑ์การวัดประเมินผล

นักศึกษาทำแบบฝึกหัด ได้ร้อยละ 60

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัด
แบบฝึกหัด

7. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักศึกษาฝึกอ่านจับใจความบทความจากวารสาร นิตยสาร ที่มีความยาวมากกว่าแบบฝึกด้วยวิธีพาโนรามา

ลงชื่อ ผู้สอน

(นางภณิศา จิตนุกูล)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิชา

ใบความรู้ที่ 1

การอ่านแบบพาโนรามา (PANORAMA)

เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา (PANORAMA) นี้ ปีเตอร์ เอคเวิร์ดส์ (Edwards, 1973 : pp.132-135) ได้พัฒนาแนวคิดมาจากการสอนหลายแบบ โดยเริ่มจากเทคนิค SQ3R (Robinson, 1961) OK4R (Pauk, 1962) PQRST (Spache and Berg, 1996) OARWET (Norman, 1968) เพื่อนำมาใช้สอนในมหาวิทยาลัยบริติช โคลัมเบีย (British Columbia) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านข้อความจำนวนมาก ๆ และสามารถเก็บข้อความต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทคนิค SQ3R มีขั้นตอน ดังนี้

Survey (S)	คือ การสำรวจจุดมุ่งหมายของการเขียน
Question (Q)	คือ การตั้งคำถามตนเองว่าสิ่งที่ต้องการรู้คืออะไร
Read (R)	คือ การอ่านข้อความ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้
Recite (R)	คือ การจดบันทึกไว้เพื่อเตรียมความจำ (การตอบคำถาม/การเขียนสรุปใจความสำคัญ)
Review (R)	คือ การทบทวนเรื่องที่อ่านใหม่

เทคนิค OK4R ซึ่งคล้ายกับ SQ3R มีขั้นตอน ดังนี้

Overview (O)	คือ การอ่านคร่าว ๆ คล้ายขั้นสำรวจของ SQ3R
Key idea (K)	คือ การหาใจความสำคัญแล้วตั้งคำถาม คล้ายขั้นคำถามของ SQ3R
Read (R)	คือ การอ่านเพื่อตอบคำถาม
Recall (R)	คือ การระลึกว่าจำสิ่งที่อ่านไปแล้วมากน้อยเพียงไร
Reflect (R)	คือ การสะท้อนความคิด หรือขยายความคิดเดิม
Review (R)	คือ การทบทวนเรื่องอ่านใหม่

เทคนิค PQRST พัฒนามาจากเทคนิค SQ3R และ OK4R มีขั้นตอนดังนี้

Preview (P)	คือ การฝึกให้ผู้อ่านอ่านชื่อเรื่อง หัวเรื่อง และหัวข้อย่อย แล้วอ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของเรื่อง
Question (Q)	คือ การตั้งคำถามถามตนเอง
Read (R)	คือ การลงมืออ่าน
Summarize (S)	คือ การสรุปเรื่องที่อ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ
Test (T)	คือ การทดสอบหลังการอ่าน

เทคนิค OARWET พัฒนาเทคนิคการอ่านจาก SQ3R และ OK4R มีขั้นตอน ดังนี้

Overview (O)	คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจ
Ask (A)	คือ การตั้งคำถามถามตนเองก่อนอ่าน
Read (R)	คือ การลงมืออ่าน
Write (W)	คือ การเขียนคำตอบหลังการอ่าน
Evaluation (E)	คือ การประเมินผลด้วยตนเอง โดยการทำแบบฝึกหัด
Test (T)	คือ การทดสอบหลังการอ่าน

เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา (PANORAMA) ปีเตอร์ เอคเวิร์ดส์ได้นำจุดเด่นของเทคนิคต่าง ๆ ดังกล่าว มาผสมผสานกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านได้ดีมากขึ้น มี 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียม (Preparation Stage)

- 1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P=Purpose) ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยตอบคำถามที่ว่า “ฉันกำลังอ่านเรื่องนี้เพื่ออะไร”
- 1.2 การปรับความเร็ว (A=Adapting rate to material) ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนปรับระดับความเร็วในการอ่าน ซึ่งยืดหยุ่นตามเรื่องที่อ่าน
- 1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N=Need to pose questions) ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันตั้งคำถาม

2. ขั้นอ่าน (Intermediate stage)

- 2.1 การสำรวจ (O=Overview) ผู้สอนให้ผู้เรียนเริ่มการอ่านโดยสังเกตลักษณะข้อความที่อ่าน ผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ หัวข้อต่าง ๆ ฯลฯ เพื่อทราบแนวคิด
- 2.2 การติดตาม (R=Read and Relate) ผู้เรียนอ่าน และพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ หากความคิดหลักและเรื่องราวต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเพื่อให้เข้าใจมากขึ้น
- 2.3 การจดบันทึก (A=Annotate) ผู้เรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในหนังสือ หรือสมุดบันทึก หรือใช้เครื่องหมายหรือข้อความก็ได้เพื่อช่วยความจำ

3. ขั้นสรุป (Concluding Stage) ขั้นสรุปนี้อาจไม่จำเป็นต้องใช้กับบทเรียนบางบทก็ได้

- 3.1 การจำ (M=Memorize) ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนทบทวนความจำจากการบันทึกโดยแยกแยะจุดสำคัญของเรื่องให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ใหม่เมื่อต้องการ
- 3.2 การประเมินผล (A=Assess) ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันพิจารณาเรื่องที่อ่านเพื่อประเมินว่าผู้เรียนอ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และเก็บข้อมูลที่สำคัญเพื่อแปลความตีความ ขยายความ และสรุปความได้หรือไม่

เอกสารอ้างอิง

Edwards, Peter. (1973, November). "PANORAMA : A Study Technique" *Journal of Reading*. (17).

pp.132-135)

Norman, Maxwell H. (1968). *Successful Reading Key to our Dynamic Society*. New York : Holt Rinchart and Winston.

Pauk, Walter. (1962). *How to study in college Boston*. Houghton : Mifflin Company.

Robinson, Francis P. (1961). *Effective Study*. New York : Happier and Row.

Spache, George D. and Paul, Berg. (1996). *The Art of Efficient Reading*. New York : The Macmillan Company.

ใบความรู้ที่ 2

การอ่านจับใจความ

ความหมายของใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความ (Idea Reading) คือการอ่านเพื่อจับความคิดสำคัญ (Main Idea) ซึ่งเป็นแก่นหรือสาระของเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อให้ทราบรายละเอียดโดยส่วนรวมของเรื่องหรืองานเขียนนั้น ๆ โดยอาศัยการอ่านอย่างเข้าใจและอ่านอย่างรวดเร็ว ความเข้าใจในที่นี้ หมายถึง “ความเข้าใจข้อความที่ช่วยแนะความคิดได้อย่างรวดเร็ว และนำมาเชื่อมโยงกับความคิด ความเข้าใจที่เราคาดเดาอยู่ก่อน” (Culmer, 1959 : 5 อ้างใน กาญจนา วิชญ์ปกรณ. 2543) ผู้อ่านสามารถสังเกตได้ว่าตนเข้าใจเรื่องราวได้มากน้อยเพียงใด จากการตั้งคำถามไว้ในใจก่อน เป็นการคาดเดาสาระของเรื่อง และสามารถตอบคำถามที่ตั้งไว้ได้ก็แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจ (Smith, 1970 : 176 อ้างใน กาญจนา วิชญ์ปกรณ. 2543) การตั้งคำถามไว้ในใจขณะอ่านจะช่วยให้จับความคิดสำคัญของเรื่องได้เร็วขึ้น โดยทั่วไปจะมี 5 W's และ 1 H's คือ ใคร (Who) อะไร (What) เมื่อไร (When) ที่ไหน (Why) ทำไม และอย่างไร (How) ซึ่งคำถามเหล่านี้จะช่วยชี้แนะให้ความคิดสำคัญในงานนั้น ได้ชัดเจนขึ้น ผู้อ่านต้องฝึกและรู้ว่าในระยะแรกต้องสร้างความคุ้นเคยตลอดเวลา หรือสร้างความคุ้นเคยด้วยการตั้งคำถามในใจ และหากทำอย่างจริงจังและสม่ำเสมอก็จะเกิดความเคยชินไปในที่สุด

การอ่านจับใจความ คือ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ข้อความที่อ่านเพื่อจับสาระสำคัญของเรื่องให้ได้ว่า เป็นเรื่องอะไร กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม ซึ่งบางเรื่องอาจมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่ต้องตอบเท่าที่มีให้ครบถ้วนและได้ใจความมากที่สุด

ใจความสำคัญ หมายถึง “ความคิดที่เป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่องและผู้เขียนต้องการสื่อมาให้ผู้อ่านทราบ อาจเป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้”

ลักษณะของใจความสำคัญ

ใจความสำคัญ ได้แก่ ข้อความที่ทำหน้าที่ครอบคลุมใจความของข้อความอื่น ๆ ในตอนนั้นไว้หมด ข้อความที่เหลือเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้นใจความสำคัญมีลักษณะที่สังเกตได้ดังนี้

1. ใจความสำคัญ เป็นส่วนที่ผู้เขียนเน้นมากที่สุด เพราะถือว่าเป็นแก่นของข้อความส่วนอื่น ๆ ถือว่าเป็นส่วนขยาย เช่น คำอธิบาย คำถาม และเหตุผล
2. ใจความสำคัญ อาจปรากฏให้เห็นเป็นประโยคชัดเจน
3. ใจความสำคัญอาจไม่ปรากฏให้เห็นเป็นประโยคชัดเจน แต่จะแฝงอยู่ในเนื้อความ

ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจเป็นประโยคเดียว หรือซ้อนก็ได้ แล้วแต่กรณี และมักปรากฏอยู่ตอนต้นของข้อความ ส่วนที่เหลือเป็นใจความแฝงหรือรายละเอียด เป็นที่น่าสังเกตว่าในหนึ่งข้อความ หรือย่อหน้าหนึ่ง ๆ จะมีใจความสำคัญเพียงประการเดียว

การพิจารณาใจความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อนว่าใจความสำคัญอยู่ตรงไหน ความเข้าใจจะช่วยบอกเองว่าใจความสำคัญนั้นจะเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่าง ๆ ดำเนินไปได้ ถ้าขาดใจความสำคัญแล้ว เรื่องอื่น ๆ ก็จะไม่เกิดตามมา มีข้อสังเกตว่า ใจความสำคัญนอกจากจะปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้าแล้ว สังเกตได้อีกว่าบางครั้งอยู่ตอนต้น (ส่วนมาก) บางทีอยู่ตอนท้าย บางครั้งอยู่ตอนกลาง และบางครั้งอยู่ตอนต้นและอยู่ตอนท้าย นอกนั้นเป็นใจความรอง และรายละเอียด

หลักการอ่านจับใจความ

ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือ ที่ผู้อ่านจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถรับสารที่ผู้เขียนสื่อมาให้ได้รวดเร็ว ถูกต้องและตรงประเด็น

การอ่านจับใจความสำคัญมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หรือหลาย ๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็ว และแม่นยำการอ่านจับใจความสำคัญมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หรือหลาย ๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็ว และแม่นยำ

กลวิธีอ่านจับใจความ

1. อ่านเรื่องราวให้ตลอดทั้งเรื่อง แล้วตั้งคำถามถามตัวเองจากเรื่องทีอ่านว่าเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม เพื่อจะได้ใจความจากเรื่องทีอ่านมากที่สุด
2. พิจารณาข้อความทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญทีละย่อหน้า ซึ่งเป็นข้อความทีมีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าไว้ทั้งหมด
3. ตัดส่วนทีเป็นรายละเอียดหรือข้อปลีกย่อยอื่น ๆ ออก ได้แก่ ตัวอย่าง สำนวน โวหาร อุปมาอุปไมย ตัวเลข สถิติ วันเดือนปี ฯลฯ (กรณีไม่ต้องการตัวเลข) คำถาม หรือคำพูดขยายใจความ
4. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนของตน

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

1. วางแผนในการอ่าน โดยกำหนดเวลาที่แน่นอน ใช้เวลาฝึก วันละ 15 นาที
2. เลือกหนังสือทีใช้ฝึกตรงกับความสนใจของผู้ฝึก ความยากง่ายของภาษาและเนื้อหาสาระทีจะได้จากการอ่านต้องเหมาะสมกับผู้ฝึก

3. เมื่ออ่านจบต้องทดสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยการตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น
4. จับเวลาในการอ่านแต่ละเรื่องว่ามีอัตราเร็วในการอ่านกี่คำต่อนาที
5. ให้ผู้ฝึกบันทึกความก้าวหน้าของตน

ย่อหน้า

ย่อหน้าเป็นหน่วยรวมความคิดสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไว้ หากมีความคิดสำคัญหลาย ๆ หน่วยที่สัมพันธ์เป็นเรื่องเดียวกันก็จะขึ้นย่อหน้าใหม่ โดยปกติย่อหน้าประกอบด้วยส่วนที่เป็นความคิดสำคัญ (Main Idea) และรายละเอียด หรือผลความ¹ (Details) การทราบองค์ประกอบของย่อหน้าจะเป็นประโยชน์ทำให้ทราบความคิดสำคัญ หรือใจความสำคัญของย่อหน้านั้นได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

ตัวอย่างใจความสำคัญ

คนไม่อ่านหนังสือ คือ คนถอยหลังในสังคม เพราะทุกวันนี้ โลกเจริญขึ้นอย่างไม่หยุดหย่อน มีเหตุการณ์ใหม่ปรากฏสืบเนื่องอย่างไม่ขาดสาย ทุกคนที่หวังความก้าวหน้าต้องตามเรื่องเหล่านี้ด้วยการอ่านอย่ามิหยุดยั้งมิฉะนั้นเขาจะได้นามว่าเป็นผู้ถอยหลัง

(อ่านเพื่อความสมบูรณ์ : เจื้อ สะตะเวทิน)

หากจะให้การอ่านมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ก็ต้องอ่านบททวนใหม่อีกรอบ และเก็บความเข้าใจเพิ่มขึ้น พยายามเพิ่มความเร็วเมื่ออ่านเร็วสายตาก็จะจับไปที่กลุ่มความหมายต่าง ๆ และจะเป็นเช่นนี้เป็นนิสัยตลอดไป ความสำคัญในการอ่าน ก็คือ **อ่านให้ได้ความหมายเร็วเท่าที่จะทำได้และใช้การมองโดยมีประสิทธิภาพ**

(ศาสตร์และศิลป์แห่งการอ่าน : อ่านอย่างสนุกอ่านอย่างเข้าใจ : ธงไชย พรหมปก)

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา วิชญ์ปกรณ์. (2543). *เอกสารประกอบการสอนการอ่าน*. พิษณุโลก : ภาควิชาภาษาไทย และภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

¹ ใจความหรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุน หรือให้ตัวอย่างแต่ละย่อหน้าอาจมีประโยคที่เป็นผลความหลายประโยค

ใบงานที่ 1

เด็กบ้านนอกกับศิลปะ

ผมเป็นเด็กบ้านนอก

ผมเป็นครูบ้านนอก

ผมเป็นศิลปินบ้านนอก

ผมพบเห็นศิลปะในบ้านนอก

และขณะนี้...ผมก็อยากจะนำเรื่องบ้านนอก

มาเล่าสู่กันฟัง

วันหนึ่ง ผมเดินทางมาจากกรุงเทพฯ กลับสู่บ้านนอก ตามริมทางรถไฟแถบกรุงเทพฯ ออกมาเล็กน้อย ผมเห็นเด็กนักเรียนกำลังเรียนวิชาพลศึกษา โดยมีลูกฟุตบอลหลายสิบลูก สำหรับนักเรียนหลายสิบคน เมื่อรถไฟผ่านมาถึงแถบนครราชสีมา ลูกฟุตบอลก็ลดลงเหลือ ลูกสองลูก สำหรับนักเรียนหลายสิบคน ครั้นรถไฟแล่นออกไปยังอำเภอ-ตำบล ที่ห่างไกลออกไป ผมเห็นเด็กนักเรียนหลายสิบคนกำลังเล่นกีฬาฟุตบอลอย่างสนุกสนาน แต่สิ่งที่พวกเขา กำลังเตะอยู่นั้นเป็นเพียงถังแกลลอน (น้ำมันเครื่อง) พลาสติกเปล่า ๆ ใบเดียวเท่านั้น ที่จุดนี้เองทำให้ผมนึกไปว่า “ศิลปะของพวกเขาจะเป็นเช่นนี้หรือเปล่าหนอ?”

หลังจากวันนั้น ผมเดินทางออกไปนอกเมือง แถบชายแดนไทย-กัมพูชา และได้มีโอกาส พบเห็นเด็กบ้านนอกที่ผมต้องการ ครูของพวกเขาบอกว่า “เด็ก ๆ ที่นี่ส่วนมากฐานะทางบ้าน ยากจนมากการที่จะสอนให้เขียนภาพระบายสีนั้นจะเป็นสิ่งที่ไกลเกินเอื้อม ผลงานศิลปะที่ พอจะทำได้ก็ต้องอาศัย วัสดุที่มีอยู่ตามธรรมชาติเท่านั้น” พุดจบครูก็สั่งงานเด็กเมื่อสิ้นเสียง สั่งงานเด็ก ๆ ก็จะวิ่งไปขุดดินเหนียวมาคนละก้อน แล้วลงมือปั้นอย่างขะมักเขม้นสนุกสนาน ดูราวกับว่าเป็นชั่วโมงแห่งการพักผ่อน ถึงแม้กิจกรรมปั้นดิน จะเป็นกิจกรรมที่ทำซ้ำ ๆ ซาก ๆ มาเป็นเวลานาน แต่เขาก็ยังสนุก ผลงานที่ได้ออกมามักจะเป็น รูปปั้น “ปิ่น” ทั้งนี้เพราะสภาพ แวดล้อมทางชายแดน เด็ก ๆ มักจะพบเห็นปิ่นนานาชนิด ผลงานที่มีมากรองลงมา คือ วัว ควาย ถึงตอนนี้ครูก็กล่าวต่อไปว่า “ไอ้ที่เคยกล่าวกันมานานว่าเด็กเลี้ยงควายมักจะใช้เวลาว่าง นั่งปั้นวัวปั้นควายเล่น ทุกวันนี้ไม่มีแล้วถ้าเด็ก ๆ ขึ้นมานั่งปั้นดินเล่น พ่อแม่จะได้เล่นงานให้ โดยเฉพาะในยุคเศรษฐกิจรัดคัอย่างนี้ เด็กบ้านนอกทุกคน ต้องช่วยพ่อแม่ ทำมาหากิน”

วันต่อ ๆ มา ผมกลับมาคิดทบทวนไปมาหลายครั้ง พยายามใช้ความคิด, เหตุและผล วิเคราะห์สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นต่อศิลปะของเด็กบ้านนอก ก็พอที่จะแยกแยะปัญหาออกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. **ขาดอุปกรณ์** เด็กบ้านนอกอาศัยดินเป็นกระดาษ แล้วใช้นิ้วมือ หรือกิ่งไม้ขีดเขียนให้เป็นรูปภาพ แทนดินสอการที่จะคาดหวังว่าจะได้ภาพ ระบายสีสวยงามจากเด็กเหล่านี้ คงเป็นไปได้ยากมาก เพราะเงินที่จะซื้ออาหารมาประทังชีวิตยังแทบไม่พอ จากการสอบถามครูที่สอนศิลปะตามโรงเรียนต่าง ๆ ในชนบท ปรากฏว่า ทุกคนมีปัญหาเหมือนกันในเรื่อง การขาดแคลนอุปกรณ์ เช่น กระดาษ ฟู่กัน สี ดินสอ ฯลฯ

2. **ขาดผู้สนับสนุน** พ่อแม่ พี่น้องหรือครู เป็นผู้ชี้แนะและผู้สนับสนุนที่สำคัญมากต่อเด็ก แต่ในชนบทผู้สนับสนุนเหล่านี้ ยังไม่เห็นว่า การเสริมสร้างประสบการณ์ทางศิลปะแก่เด็กเป็นสิ่งจำเป็น

3. **ขาดสิ่งแวดล้อมทางศิลปะ** เป็นที่แน่นอนว่าความคิดสร้างสรรค์ สามารถเกิดขึ้นเองได้ แต่ก็มีอุปสรรคไม่ได้ว่า สภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งต่อการพัฒนาความคิดและการแสดงออก สภาพแวดล้อมในเมืองใหญ่ มีการเสนอศิลปะสู่สังคมมากมาย เช่น ภาพโฆษณา ภาพเขียน สมุดหนังสือ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้าง ให้เด็กได้พบได้เห็นและเป็นพื้นฐานนำไปสู่การพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กบ้านนอกนั้น สิ่งที่เขาพบเห็นเป็นเพียงธรรมชาติ ทุ่งนา ต้นไม้ บ้าน วัว ควาย อันเป็นเพียงประสบการณ์ที่เสริมสร้างด้านสุนทรียภาพเท่านั้น

4. **ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว** นี้เป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่ง ที่เป็นกำแพงกีดกัน การพัฒนาทางศิลปะของเด็ก สภาพของครอบครัวในชนบทอยู่ในระดับยากจน สมาชิกในครอบครัวทุกคนต้องช่วยกัน ทำมาหากิน เพื่อจุนเจือชีวิตให้อยู่รอด ฉะนั้นเขาจึงไม่มีโอกาสที่จะมองเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ของศิลปะ โดยมักจะใช้คำถามว่า “เรียนศิลปะไปทำไม? เอามาหากินก็ไม่ได้”

5. **ขาดความกล้าแสดงออก** ในปัญหานี้เราไม่อาจจะกล่าวว่าเป็นความผิดของเด็ก หากแต่เป็นเพราะเขาขาดโอกาสที่จะเลือกทำหรือทดลองทำ การเรียนรู้หรือการแสดงออก เป็นไปตามยถากรรมอะไรก็ได้สำหรับพวกเขา จะเป็นเพียงการปั้นก้อนดินเหนียว หรือขีดเขียนก้อนถ่านตามผนัง เขาไม่มีโอกาสที่จะเลือกใช้สีชนิดต่าง ๆ

ผลงานวาดเขียนที่พอจะทำได้ก็เป็นเพียงการขีดเขียน รูปภาพลงในสมุดด้วยดินสอดำ แต่ถ้าพ่อแม่พบเห็นเข้า ก็เป็นต้องถูกว่าใช้ของสิ้นเปลือง

โธ่! เกิดอะไรขึ้นกับเด็กบ้านนอกเหล่านี้หนอ

วันนี้ พอได้ข่าวคราวการประกวดภาพเขียนเด็กแห่งประเทศไทย ก็อดที่จะสะเทือนใจแทนเด็กบ้านนอกไม่ได้ เพราะเขาก็เป็นเด็กของประเทศไทยเหมือนกันแต่ไม่มีโอกาสที่จะได้ร่วมแสดง “เอ! นี่เขาออกมาหาเราไม่ถึง หรือว่าเราเข้าไปหาเขาไม่ถึง”

ผลงานที่เข้าร่วมแสดงและที่ได้รับว่ายอดเยี่ยม ดีเด่น หรือดีนั้นส่วนใหญ่เป็นผลงานที่สวงามสมบูรณ์ จากการใช้สีหรือวัสดุที่ครบครัน ผลงานมีระดับสูงเพื่อให้ได้มาตรฐานสากลทั้งในเรื่องเทคนิค รูปแบบ และความคิด

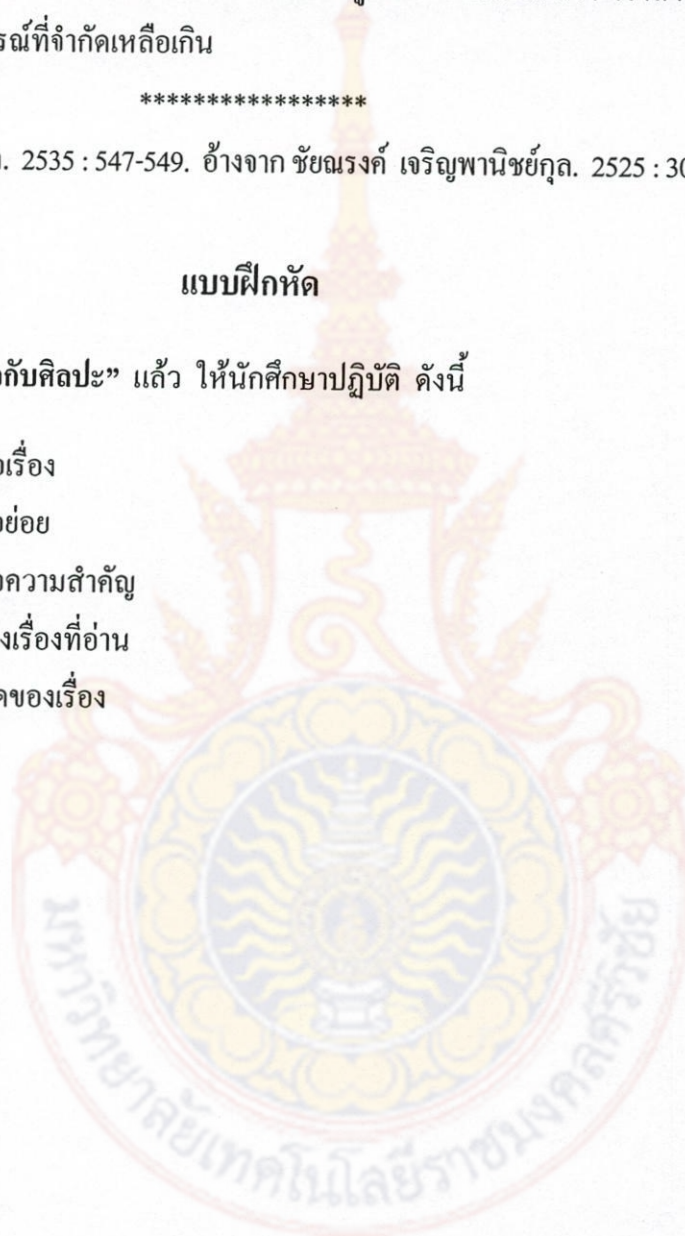
เด็กบ้านนอกเอ๋ย ... คงจะมีสักวันหนึ่งหรือคนที่ผู้คนเข้าใจและเห็นว่า เจ้าสามารถสร้างผลงานที่ยิ่งใหญ่ จากอุปสรรคที่จำกัดเหลือเกิน

(ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. 2535 : 547-549. อ้างจาก ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล. 2525 : 30-31)

แบบฝึกหัด

เมื่ออ่านเรื่อง “เด็กบ้านนอกกับศิลปะ” แล้ว ให้นักศึกษาปฏิบัติ ดังนี้

1. กำหนดหัวข้อเรื่อง
2. กำหนดหัวข้อย่อย
2. หาประโยคใจความสำคัญ
3. หาแนวคิดของเรื่องที่อ่าน
4. หารายละเอียดของเรื่อง

แนวคำตอบ “เด็กบ้านนอกกับศิลปะ”

1. กำหนดหัวข้อเรื่อง เด็กบ้านนอกกับศิลปะ
2. กำหนดหัวข้อย่อย
 - 1) กำหนดหัวข้อย่อย สภาพของบ้านนอกที่ผู้เขียนได้เห็นมา
 - 2) กำหนดหัวข้อย่อย งานศิลปะของเด็กบ้านนอก
 - 3) กำหนดหัวข้อย่อย ปัญหาการสร้างงานศิลปะของเด็กบ้านนอก 5 ประการ
2. หาประโยชน์ใจความสำคัญ
 - 1) ย่อหน้าที่ 1 ประโยคสุดท้าย “จุดนี้เองทำให้ผมนึกไปว่า “ศิลปะของพวกเขาจะเป็นเช่นนี้หรือเปล่าหนอ?”
 - 2) ย่อหน้าที่ 2 “ผลงาน ศิลปะที่พอจะทำได้ก็ต้องอาศัยวัสดุ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติเท่านั้น”
 - 3) หัวข้อของปัญหาแต่ละข้อ คือ
 1. ขาดอุปกรณ์
 2. ขาดผู้สนับสนุน
 3. ขาดสิ่งแวดล้อมทางศิลปะ
 4. ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว
 5. ขาดความกล้าแสดงออก
 - 4) ตอนสรุปความคิด ประโยคสุดท้ายของเรื่องเป็นประโยคที่มีความสำคัญที่สุด
3. หาแนวคิดของเรื่องี่อ่าน เด็กบ้านนอกขาดปัจจัยส่งเสริมการสร้างสรรคศิลปะ แต่ก็เป็นที่หวังว่าเด็กเหล่านั้นจะสามารถสร้างผลงานที่ยิ่งใหญ่ได้จากอุปกรณ์ที่จำกัด
4. หารายละเอียด คือ ส่วนที่พรรณนาภาพที่เห็น แสดงความรู้สึก และการอธิบายขยายความเกี่ยวกับปัญหาแต่ละข้อ

แบบฝึกหัด

การอ่านจับใจความ

วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (01 014 001)

จำนวน 10 ข้อ

เวลา 20 นาที

คำชี้แจง: เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อนั้น

1. ข้อใดอธิบายความหมาย ของใจความสำคัญถูกต้อง
 1. เป็นใจความหรือประโยคที่ขยายประโยคอื่น
 2. กล่าวถึงรายละเอียดต่าง ๆ ในส่วนที่ปลีกย่อย
 3. เนื้อความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้าหนึ่ง ๆ
 4. ไม่สามารถวางเดี่ยว ๆ ได้ต้องมีเนื้อความอื่นประกอบ
2. การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านมีความสำคัญอย่างไร
 1. ช่วยให้เข้าใจจุดประสงค์ของผู้แต่ง
 2. ช่วยให้เข้าใจตัวละครได้ครบทุกตัว
 3. ช่วยให้เข้าใจเรื่องต่าง ๆ และติดตามเรื่องได้ง่าย
 4. ช่วยให้เข้าใจสารที่อ่านได้ถูกต้อง ครบถ้วนตามที่ผู้แต่งเสนอ
3. ข้อใดไม่ใช่วิธีจับใจความสำคัญ
 1. พิจารณาความที่ละเอียดอ่อน
 2. เป็นข้อความที่อยู่ต้นย่อหน้าเสมอ
 3. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนตนเอง
 4. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดหรือข้อปลีกย่อยอื่น ๆ
4. นักศึกษามีวิธีการในการอ่านเพื่อจับใจความอย่างไร
 1. พิจารณาว่าผู้เขียนวิจุดประสงค์หรือเจตนาอย่างไร
 2. พิจารณาว่าข้อความนั้นเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น
 3. พิจารณาว่าข้อความนั้นให้ข้อคิดอะไรแก่ผู้อ่านบ้าง
 4. พิจารณาว่าข้อความนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
5. ข้อใดคือสิ่งที่ควรปฏิบัติมากที่สุดในขณะที่อ่านจับใจความ
 1. ศึกษาศัพท์ยาก
 2. คาดคะเนเหตุการณ์ต่างหน้า
 3. ศึกษาใจความหลักและใจความขยาย
 4. อ่านหลาย ๆ รอบ ให้เข้าใจเหตุการณ์ทั้งหมด

6. ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของการรู้ความหมายของศัพท์ยาก

1. ช่วยให้เข้าใจผู้แต่งได้ดีขึ้น
2. ช่วยให้เข้าใจศัพท์ที่ได้ศึกษา
3. ช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วขึ้น
4. ช่วยให้เข้าใจข้อความที่มีศัพท์ได้ดีขึ้น

7. การตีความจากเรื่องที่อ่านมีความสำคัญอย่างไร

1. ช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ลึกซึ้งขึ้น
2. ช่วยให้เข้าใจศัพท์ยากในเรื่องได้ดีขึ้น
3. ช่วยให้เข้าใจนิสัยของตัวละครได้ดีขึ้น
4. ช่วยให้คาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์เพิ่มเติมจากเรื่องได้

8. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการขยายความจากเรื่องที่อ่าน

1. เป็นการเพิ่มพูนความรู้จากเนื้อเรื่อง
2. ช่วยให้ผู้อ่านอ่านเรื่องได้รวดเร็ว
3. แสดงถึงความเข้าใจในการอ่านอย่างลึกซึ้ง
4. เป็นการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจากเรื่องอย่างมีเหตุผล

9. “นกเงือกทุกชนิดกินอาหารคล้ายๆ กัน ตามปกติ นกเงือกชอบกินลูกไม้ป่าชนิดต่าง ๆ รวมทั้ง สัตว์เล็ก ๆ เช่น กิ้งก่า จิ้งเหลน ตุ๊กแก ฯลฯ” จากข้อความ ดังกล่าว ใจความสำคัญที่ควรจดบันทึกคืออะไร

1. ชนิดของนกเงือก
2. อาหารของนกเงือก
3. นกเงือกชอบกินลูกไม้ป่าชนิดต่างๆ
4. นกเงือกชอบกินทั้งลูกไม้ และสัตว์เล็กๆ

10. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความข้างล่าง

“ความไม่พอใจจนเป็นคนเฉื่อย
จนทั้งนอกและในไม่ได้การ
พอแล้วเป็นเศรษฐีมหาศาล
คิดอ่านแก้จนเป็นคนมี”

1. ต้องรู้จักหาวิธีแก้จน
2. ไม่มีใครปรารถนาความจน
3. จะไม่จนถ้าเป็นคนรู้จักพอ
4. จนทรัพย์แล้วอย่าจนความคิดอ่าน

แผนการสอนที่ 2

รหัสวิชา 01-014-001 วิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
เรื่อง การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง “นางไม้”

ระดับปริญญาตรี
เวลา 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองให้ได้แนวคิดสำคัญของเรื่องนั้นผู้อ่านต้องจับใจความให้ได้ว่าเป็นอย่างไร แต่แนวคิด (แก่นเรื่อง) ของเรื่องนั้นลึกซึ้งซึ่งมากกว่าเรื่องที่จับใจความได้ ผู้อ่านต้องอ่านให้ได้ทั้งเรื่องและแนวคิดสำคัญของเรื่อง เนื่องจากบางเรื่องผู้แต่งจะไม่บอกสารตรง ๆ ส่วนการหาแนวคิดนั้นผู้อ่านต้องสังเกตและจับน้ำเสียงของผู้แต่ง เช่น เหยะเหยิบ ประชดประชัน ถากถาง หรือเห็นอกเห็นใจ ฯลฯ นอกจากนี้ต้องมีความรู้เรื่องฉันทลักษณ์พอสมควร

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักศึกษาสามารถจับใจความบทร้อยกรองที่อ่านด้วยเทคนิคพาโนรามาได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนดให้อ่านได้

2.2.2 จับใจความจากเรื่องที่กำหนดให้อ่านได้

2.2.3 สรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่กำหนดให้อ่านได้

3. เนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง “นางไม้”

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูสนทนากับนักศึกษาเกี่ยวกับบทร้อยกรองที่นักศึกษาชื่นชอบ

4.1.2 ให้นักศึกษายกตัวอย่างบทร้อยกรองที่ชอบและบอกเหตุผลที่ชอบ

4.2 ขั้นสอน

4.2.1 ทบทวนเกี่ยวกับ “เทคนิคการอ่านแบบพาโนรามา” (PANORAMA)

4.2.2 ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและ

เลขานุการ

4.2.3 ครูแจกบทร้อยกรอง “นางไม้” ให้นักศึกษาร่วมกันทดลองทำกิจกรรมการอ่านด้วย

เทคนิคแบบพาโนรามา ตามขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมาย (P)

ครูแจ้งจุดประสงค์การอ่านบทร้อยกรอง “นางไม้” ว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและความเข้าใจในการอ่าน

2) การปรับความเร็ว (A)

ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกจับใจความเรื่อง “นางไม้” โดยกำหนดเวลาให้ 3 นาที

3) ตั้งคำถาม (N)

ให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาตั้งเป็นคำถาม

ตัวอย่างคำถาม (1) เนื้อหา กล่าวถึงเรื่องใด มีเหตุการณ์อย่างไร

(2) ใครเป็นผู้ตัดต้นไม้

(3) การตัดต้นไม้ก่อให้เกิดผลเสียอย่างไร

4) การสำรวจ (O)

ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มอภิปรายถึง แนวคิดของผู้เขียน จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์ในการแต่ง ประโยชน์ที่ได้รับ

ตัวอย่างคำถาม (1) แนวคิดของบทร้อยกรอง คือ อะไร

(2) วัตถุประสงค์ของผู้แต่งคือ อะไร

(3) ประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน

(4) ผู้แต่งมีกลวิธีในการแต่งอย่างไร

ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุป

5) การติดตาม (R)

ให้นักศึกษาอ่านเรื่องอย่างละเอียด โดยพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

6) การจดบันทึก (A)

ให้นักศึกษาทุกคนเขียนย่อความเรื่อง “นางไม้” ส่งครู

7) การใช้ความจำ (M)

ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาอภิปราย และให้ตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น

(1) การใช้สัญลักษณ์ในบทกวีเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

(2) กลวิธีการนำเสนอและการใช้ภาษา ตอนใดสื่อความหมายได้ชัดเจน ไพเราะ

เหมาะสมหรือไม่

(3) คุณค่า และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

(4) เขียนเป็นบทละคร

8) ประเมินผล (A)

ให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัด

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้เรื่อง “นางไม้”

5.2 แบบฝึกหัดแบบฝึกหัด “นางไม้”

6. การวัดประเมินผล

6.1 วิธีวัดประเมินผล

6.1.1 สังเกตการร่วมกิจกรรม

6.1.2 ตรวจสอบผลงานและแบบฝึกหัด

6.2 เกณฑ์การวัดประเมินผล

นักศึกษาทำแบบฝึกหัด ได้ร้อยละ 60

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัด

แบบฝึกหัด

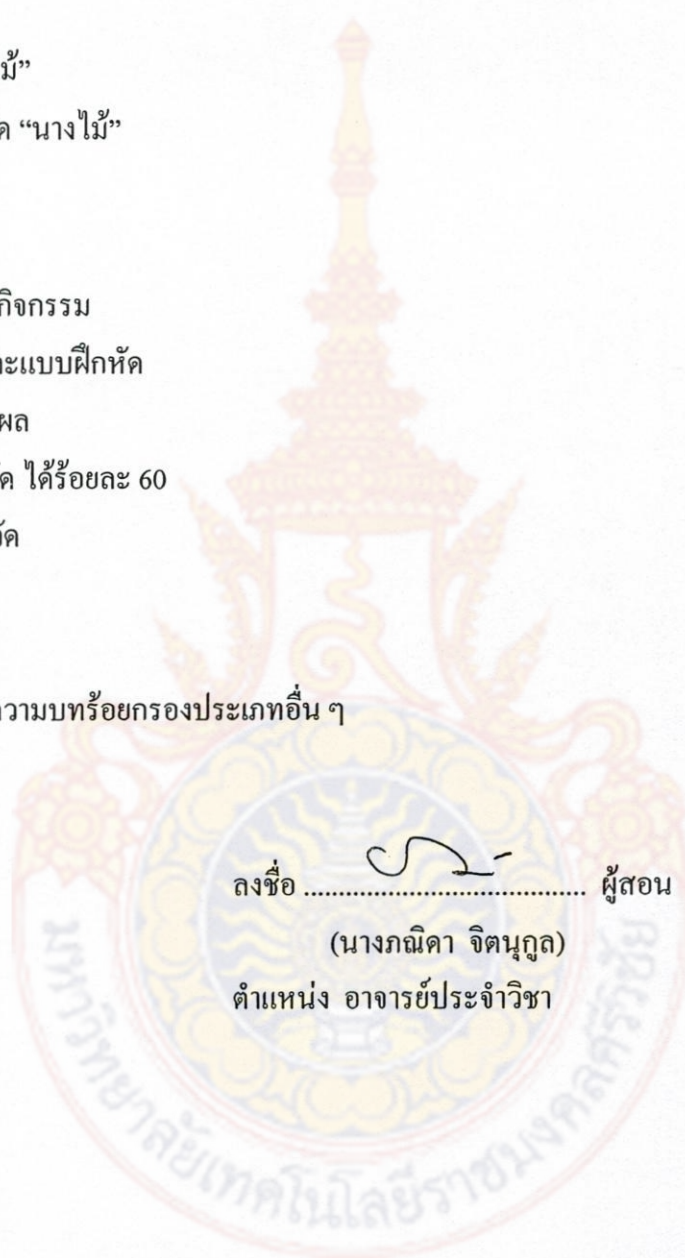
7. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักศึกษาฝึกอ่านจับใจความบทร้อยกรองประเภทอื่น ๆ

ลงชื่อ ผู้สอน

(นางภณิดา จิตนุกูล)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิชา

ใบงานที่ 2

นางไม้

เคยร่วมเข็นเข็นยงยิ่งใหญ่
 เป็นเรือนเกิดแต่มิใช่เรือนตาย
 โอ้ภูมิลำเนากำเนิดกาย
 อันปู่ย่าตายายได้อุ้มมา
 ในป่าพันปี
 ต้นไม้ร้อยปี
 เขว่ามีนางไม้
 ไหนหนอนางไม้
 พวกเขาไม่เชื่อ
 ไม่ลคะไม่รำเรื่อ ไม่รำมือ
 ต้นไม้ล้มครืนลง
 ร้อยต้นก็ทั้งร้อย
 ไม่มีร่องรอยนางไม้
 ต่อไม้แสนต่อรำให้
 นางไม้ไปไหน
 นางไม้ไปเป็นกะหรี
 ป่าไม้พันปีโล่งเตียน
 ต้นไม้หายไปอีกต้น
 กะหรีอีกคนเพิ่มมา.

ศักดิ์สิริ มีสมสืบ

แบบฝึกหัด “นางไม้”

อ่านบทร้อยกรอง “นางไม้” แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. บทกวีดังกล่าวใช้รูปแบบใด

1. กลอนสุภาพ	2. โคลงสุภาพ
3. กาพย์ยานี 11	4. ฉันท์ลักษณะอิสระ

2. เนื้อหา “นางไม้” กล่าวถึงเรื่องใด

1. นางไม้ในป่า	2. สภาพของบ้านป่า
3. การทำมาหากินของคนในป่า	4. สภาพของบ้านป่าที่เคยอยู่อาศัย

3. ข้อใดกล่าวถึงเนื้อหาของบทกวีได้ถูกต้องที่สุด

1. ป่าเป็นที่อยู่ที่ทำกินของคนในหมู่บ้าน	2. ชาวบ้านไม่เชื่อว่า มีนางไม้อยู่จริง
3. ชาวบ้านรู้สึกเฉย ๆ เมื่อมีคนมาตัดไม้	4. ปัจจุบันยังมีป่าและต้นไม้อยู่

4. จากบทกวีผู้แต่งมีความรู้สึกอย่างไร

1. รู้สึกเฉย ๆ	2. เสียใจ
3. เย้ยหยันและเจ็บปวด	4. น้อยใจและเสียใจ

5. ผู้แต่งใช้กลวิธีใดในการนำเสนอบทกวี

1. วิธีการถาม-ตอบ	2. วิธีการอธิบาย
3. วิธีการพรรณนา	4. วิธีการเปรียบเทียบ

6. จากการตัดต้นไม้ก่อให้เกิดปัญหาอย่างไร

1. ชาวบ้านไม่มีที่อยู่	2. นางไม้ไม่มีที่อยู่
3. ชาวบ้านไม่มีที่ทำมาหากิน	4. ชาวบ้านต้องเปลี่ยนอาชีพ

7. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์ในการแต่งของกวีมากที่สุด

1. ชี้ให้เห็นโทษของการตัดต้นไม้
2. ให้รัฐบาลปิดสัมปทานป่าไม้และปิดป่า
3. ปัญหาของสังคมไทยเกิดจากกลุ่มนายทุน
4. กระตุ้นเตือนสังคมและตีแผ่การตัดต้นไม้ของนายทุน

8. ข้อใดเป็นแนวคิดของเรื่อง

1. การตัดไม้ทำลายป่าเป็นสิ่งไม่ดี
2. ชาวบ้านต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด
3. ความเป็นอยู่และการทำมาหากินของชาวบ้านป่า
4. การตัดไม้ทำลายป่าเป็นการทำลายวิถีชีวิตของชาวบ้านป่า

ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง “การอ่านจับใจความ”

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 1 เวลา 40 นาที

ตอนที่ 1 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน จำนวน 15 ข้อ

คำชี้แจง: ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 1-6

(1) ในกรณีที่ต้องเขียนเรื่องที่มีการโต้แย้ง (2) เหตุผลจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะยืนยันความคิดของท่านอันจะทำให้ข้อเขียนนั้นน่าเชื่อถือ (3) ดังนั้นการเขียนบทความที่ผู้เขียนมีสมมุติฐานบางอย่างในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (4) การนำเหตุผลและตัวอย่างมาเขียนให้เห็นเด่นชัดจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น (5) ฉะนั้นการเขียนในลักษณะนี้ผู้เขียนจะต้องถามตัวเองให้แน่ว่ามีข้อสรุปอย่างไรในเรื่องนั้น ๆ มีเหตุผลอย่างไรที่สรุปอย่างนั้น หรือมีตัวอย่างใด เหตุการณ์ใดมาสนับสนุน

(ศิริพร จิตะฐาน, 2524 : 121)

1. จากข้อความควรตั้งชื่อหัวข้ออย่างไร

1. การเขียนเรื่องโต้แย้ง	2. เหตุผลในการโต้แย้ง
3. ความสำคัญของเหตุผล	4. ความสำคัญของเหตุผลในการโต้แย้ง

2. ข้อใดกล่าวถึงการเขียนเรื่องโต้แย้งได้ถูกต้อง

1. ผู้เขียนต้องมีเหตุผล	2. ผู้เขียนต้องมีเรื่องโต้แย้ง
3. ผู้เขียนต้องมีเหตุผลและตัวอย่างสนับสนุน	4. ผู้เขียนต้องมีสมมุติฐาน

3. เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่า เหตุผลจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเขียนเรื่องโต้แย้ง

1. เป็นการยืนยันความคิดของผู้เขียน	2. เป็นการอธิบายความคิดของผู้เขียน
3. เป็นการสรุปความคิดของผู้เขียน	4. เป็นการยกตัวอย่างให้ชัดเจนขึ้น

4. สิ่งสำคัญที่จะทำให้ข้อเขียนน่าเชื่อถือมากที่สุด คือข้อใด

1. การโต้แย้ง	2. เหตุผล
3. ตัวอย่าง	4. ข้อสรุป

5. ประโยคใจความสำคัญของข้อความ คือข้อใด

1. (1) และ (2)	2. (3)
3. (4)	4. (5)

6. รายละเอียดของข้อความ คือข้อใด

1. (1), (2) และ (3)	2. (3), (4) และ (5)
3. (2) และ (3)	4. (4) และ (5)

คำชี้แจง: ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 7-10

เมื่อเหตุผลพูดกับท่าน จงฟังว่าเธอพูดอะไรแล้วท่านจะปลอดภัย จงนำเอื่อนอรรถของ เธอไปปฏิบัติให้จงดี และท่านจะเป็นเช่นบุคคลที่มีสรรพาวุธ เพราะเหตุพระผู้อภิบาลมิได้ประทาน อื่นใดให้เป็นผู้นำที่เลิศต่อเหตุผล หากมีอาวุธใดแข็งแกร่งเกินกว่าเหตุผลไม่ เมื่อเหตุผลพูดกับอัครตา ส่วนลึกของท่าน ตัวท่านเป็นข้อพิสูจน์ต่อต้านตัณหา เพราะว่าเหตุผลคือเสนาบดีที่สุขุมคัมภีรภาพ และเป็นมัคคุเทศก์ผู้ซื่อสัตย์และที่ปรึกษาผู้ชาญฉลาด เหตุผลคือแสงสว่างในความมืดขณะที่ความ กวีวโรรคือความมืดท่ามกลางแสงสว่าง จงเฉลียวฉลาดและให้เหตุผลเป็นมัคคุเทศก์ของท่าน จง อย่าให้อารมณ์ผลักดันท่านไป

(คาร์ล ยิบราน, ม.ป.ป. : 82-83)

7. จากข้อความเป็นการเขียนแบบใด

1. พรรณนาโวหาร	2. บรรยายโวหาร
3. สารกโวหาร	4. อุปมาโวหาร

8. จากข้อความ ผู้เขียนเปรียบเทียบ เหตุผล ตรงกับข้อใด

1. อาวุธ และเสนาบดี	2. อาวุธ ที่ปรึกษา และมัคคุเทศก์
3. แสงสว่างในความมืด	4. ข้อ (2) และ (3)

9. ควรตั้งชื่ออย่างไร

1. ความสำคัญของเหตุผล	2. เหตุผลกับอัครตา
3. จงใช้เหตุผล อย่าใช้อารมณ์	4. ผู้นำกับเหตุผล

10. ข้อใดคือ แนวคิดของเรื่อง

1. จงใช้เหตุผลในการพูด
2. จงใช้เหตุผล อย่าใช้อารมณ์
3. จงใช้เหตุผล อย่าใช้อารมณ์ แล้วท่านจะปลอดภัย
4. จงฉลาดและใช้เหตุผลในการพูดอย่าใช้อารมณ์

คำชี้แจง: ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 11-15

คุณค่าอาหารจากแมลง โดยเฉพาะคุณค่าในการที่จะนำมาใช้เป็นอาหารแทนเนื้อสัตว์ประเภทอื่น โดยดูจากสารอาหารที่เรียกว่า “โปรตีน” จากการวิเคราะห์สารอาหารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแมลงเม่าของประเทศคองโก โดยทิสอน ในปี 1946 พบว่าในแมลงเม่ามีสารอาหารประเภทโปรตีนถึงร้อยละ 36 และจากการวิเคราะห์สารอาหารประเภทต่าง ๆ ในมดแดงรวมทั้งไข่มดแดงพบว่า มีโปรตีนอยู่ถึงร้อยละ 11 ซึ่งปริมาณนี้มากกว่าโปรตีนที่มีอยู่ในเนื้อปู โปรตีนที่มีอยู่ในแมลงจัดว่าเป็นโปรตีนที่มีคุณภาพดีกว่าโปรตีนจากพืช นอกจากสารอาหารประเภทโปรตีนซึ่งจะช่วยเสริมสร้างและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอของร่างกายแล้ว ยังพบว่าแมลงประกอบด้วยแร่ธาตุที่จำเป็นสำหรับการเจริญเติบโตของร่างกายโดยเฉพาะเด็ก แร่ธาตุดังกล่าวเรียกว่า แคลเซียม และฟอสฟอรัสซึ่งพบมากในมดแดงและไข่มดแดง

11. ข้อความดังกล่าวเป็นข้อเขียนชนิดใด

1. บทความเกี่ยวกับสารอาหาร	2. บทความเรื่องคุณค่าอาหารจากแมลง
3. งานวิจัยเรื่องคุณค่าอาหารจากแมลง	4. รายงานผลการวิจัยทางโภชนาการ

12. ควรตั้งชื่อหัวข้อ ของข้อความนี้ว่าอย่างไร

1. คุณค่าอาหาร	2. ประโยชน์ของมดแดง
3. โปรตีนจากแมลง	4. สารอาหารจากไข่มดแดง

13. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

1. สารอาหารจากมดแดง	2. สารอาหารที่ได้จากแมลง
3. คุณค่าอาหารจากแมลง	4. สารอาหารในมดแดงและไข่มดแดง

14. สารอาหารชนิดใดที่ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต

1. โปรตีน และแคลเซียม	2. โปรตีน และฟอสฟอรัส
3. แคลเซียม และฟอสฟอรัส	4. โปรตีน แคลเซียม และฟอสฟอรัส

15. จากข้อความพบว่าแมลงใดมีโปรตีนมากที่สุด

1. แมลงทุกชนิด	2. แมลงเม่า
3. มดแดง	4. ไข่มดแดง

คำชี้แจง: ให้นักศึกษาอ่านบทประพันธ์ แล้วตอบคำถาม ข้อ 16-20

กล้วยหาย

บ้านฉันอยู่ซอย	ชื่อซอยต้นกล้วย
ข้างบ้านมีลิง	ลิงชอบกินกล้วย
ลิงอยู่ในสวน	สวนไม่มีกล้วย
ก่อนนอนทุกวัน	ฉันชอบกินกล้วย
ฉันมีเงินใช้	ฉันใช้ซื้อกล้วย
ซื้อมาหิวใหญ่	แขวนไว้กินกล้วย
เช้าออกทำงาน	ทำงานแลกกล้วย
กลับมาตอนเย็น	ไม่เห็นมีกล้วย
ตาลายท้องหิว	ฉันหิวหากกล้วย
ค้นหาเห็นลิง	ลิงถือหวีกล้วย
ฉันโมโหลิง	เตะลิงแย่งกล้วย
โมโหเสียแ่	มีแต่เปลือกกล้วย
ฉันรู้ความจริง	ลิงเปล่ากินกล้วย
เพื่อนบ้านหลายคน	เห็นคนลักกล้วย
เป็นคนซุกดิน	ไม่ชอบกินกล้วย
ลูกเล็กของเขา	กินข้าวบดกล้วย
เขาเป็นคนจน	จนไม่มีกล้วย
ลูกเล็กหิวนัก	เขาจึงลักกล้วย

(วัฒน์ วรรณยางกูร)

16. แนวคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบตรงกับข้อใด

1. สาเหตุของการลักขโมยที่มาจากความจำเป็นบีบบังคับ
2. ไม่ควรสรุปว่าผู้ที่เป็นขโมยคือคนที่เลวร้ายเสมอ
3. ความจำเป็นอาจทำให้คนดีกลายเป็นคนร้าย
4. เราควรเห็นใจและเข้าใจขโมย

7. ผู้เขียนมีทรรศนะอย่างไร

1. เกล็ดข้งถึงมาก	2. เกล็ดขขโมยมาก
3. เห็นใจขโมยมาก	4. เห็นใจถึงมาก

18. สันนิฐานว่า “ฉันทน์” มีฐานอย่างไร

1. ผู้ที่มีฐานระร่าย	2. ไม่ใช่ผู้ที่มีฐานระร่ายนัก
2. ผู้ที่มีฐานะยากจน	4. ผู้ที่มีฐานะดิพอสมควร

19. ใครไม่ชอบกินกล้วย

1. ฉันทน์	2. ลิง
3. คนขุดดิน	4. ลูกของคนขุดดิน

20. ตัวละครที่สำคัญคือใคร

1. ฉันทน์	2. ลิง
3. คนขุดดิน	4. ลูกของคนขุดดิน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ -ชื่อสกุล	นางภณิดา จิตนุกูล Mrs. Pnida Chitnukul
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 6 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2507
สถานที่เกิด	อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 51 ถนนราชดำเนินนอก ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000 โทร. 08 9595 5589 e-mail: nid_anu@hotmail.com
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา ถนนราชดำเนินนอก ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	กศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จังหวัดกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2537	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ จังหวัดกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2547	กศ.ม. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา